

เวทีนโยบายสาธารณะฯ จำนวน 19 เวที ใน 10 กลุ่มจังหวัด เพื่อแสดงความคิดเห็นต่อข้อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ผู้เข้าร่วมเวทีได้ร่วมกันคิด สังเคราะห์ และนำเสนอบนเวที

ซึ่งในภาพรวม ตัวแทนพรรคการเมืองที่เข้าร่วม ได้ตอบรับต่อข้อมูลและข้อเสนอต่างๆ จากเวทีเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม การตอบสนองต่อข้อเสนอจากเวทีของตัวแทนพรรคการเมืองต่างๆ มีรูปแบบที่ล้วนเป็นไปในทำนองเดียวกันคือ “แบ่งรับแบ่งสู้” ที่จะดำเนินการแก้ไข ไม่มีพรรคการเมืองใด ที่ออกมาให้ความคิดเห็นในเชิงตอบรับอย่างแข็งขัน ที่จะ “รับ” นำข้อเสนอต่างๆ ไปปฏิบัติการเองให้เป็นจริงให้ได้ ผ่านช่องทางที่พรรคตนสังกัดมี มีนักการเมืองบางส่วนที่สมัครรับเลือกตั้ง ตอบรับที่จะเข้าไปประสานงานการแก้ไขปัญหา และข้อเสนอจากเวที

รูปแบบการตอบสนองต่อข้อเสนอของพรรคการเมืองต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาของประชาชน อาจจะแบ่งให้เป็นที่ชัดๆ ออกเป็น 4 รูปแบบ เรียงตามลำดับ คือ

- ก) นำข้อเสนอเข้าไปหารือในพรรค เพื่อพัฒนาเป็นนโยบายของพรรค
- ข) รับเป็นนโยบายของพรรค ที่จะใช้ในการหาเสียง และผลักดันในทางปฏิบัติ
- ค) นำข้อเสนอดังกล่าว เสนอต่อรัฐบาล และผลักดันการปฏิบัติ
- ง) รับข้อเสนอ และจะเร่งดำเนินการแก้ไขให้ โดยจะประสานการแก้ไขปัญหาให้เอง

4.4 สรุปแนวทางการดำเนินงานเพื่อติดตามผล

ในเวทีนโยบายสาธารณะ ได้มีการพูดคุยหารือแนวทางการติดตามผลของข้อเสนอ และการขยายการรับรู้ของข้อมูล ความคิด ความเห็นเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่ถูกนำเสนอในเวทีอย่างกว้างขวาง และหลากหลาย จาก 48 เวที สามารถสรุปแนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่องในระดับพื้นที่ ทั้งในเชิงกลไก และเชิงกระบวนการกิจกรรมได้ดังนี้

4.4.1 ในเชิงกลไกขับเคลื่อน

มีข้อเสนอเพื่อการดำเนินการต่อเนื่องในเชิงกลไกเพื่อขับเคลื่อนประเด็น และเวทีนโยบายสาธารณะต่อไป ดังนี้

- ก) ตั้งกลไกประสานงานในระดับจังหวัด ที่มาจากเครือข่ายองค์กร และหน่วยงานต่างๆในพื้นที่ เพื่อทำหน้าที่กำหนดยุทธศาสตร์ในการทำงาน และประสานงานในเชิงนโยบาย
- ข) ตั้งกลไกประสานงานผู้รับผิดชอบในระดับพื้นที่ทั้งระดับอำเภอ และระดับตำบล เพื่อประสานและรวบรวมข้อมูลปัญหา และการจัดเวทีระดมความคิดเห็นแนวทางการแก้ไขปัญหา ตลอดจนฐานข้อมูลผู้เกี่ยวข้องกับปัญหาต่างๆ
- ค) ตั้งกลไกประสานงานในแต่ละประเด็นปัญหา เพื่อรวบรวมข้อมูลปัญหา สถานการณ์ในเชิงประเด็น ตลอดจนการติดตามการแก้ไขปัญหา

- ง) ตั้งศูนย์ประสานงานรับเรื่องราวร้องทุกข์ของจังหวัด เพื่อรวบรวมประเด็นปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในจังหวัด จัดกลุ่มประเด็นปัญหา จัดทำฐานข้อมูลปัญหา และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน

4.4.2 ในเชิงกระบวนการกิจกรรมขับเคลื่อน

มีกิจกรรมที่ในเวทีได้ให้แนวทางเพื่อดำเนินการเคลื่อนไหวต่อเนื่องเพื่อให้ประเด็นปัญหาได้ถูกขบคิดในระดับต่างๆ อย่างกว้างขวางมากขึ้น ตลอดจนการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย ที่สามารถนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

- ก) รวบรวมข้อมูลปัญหา สถานการณ์ และสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง และจัดทำระบบฐานข้อมูล เพื่อให้มีข้อมูลที่ทันสมัยสถานการณ์ และเพียงพอต่อการเผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อสารต่างๆ
- ข) รวบรวมองค์ความรู้ต่างๆ ในการแก้ไขปัญหา
- ค) จัดเวทีสาธารณะในพื้นที่ ในรูปแบบและระดับพื้นที่ต่างๆ เช่น วงเสวนา เวทีชาวบ้าน ลานบ้าน ลานเมือง เวทีนโยบายสาธารณะ ทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล เพื่อถ่ายทอดข้อมูลสถานการณ์ปัญหา ร่วมคิดหาแนวทางการแก้ไข ให้ความรู้แนวทางการแก้ไขปัญหา ทั้งในเชิงวิชาการ และข้อกฎหมาย ตลอดจนสิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ
- ง) จัดกระบวนการสื่อสารต่อสาธารณะ ผ่านช่องทางสื่อต่างๆ ในท้องถิ่น ทั้งสื่อชุมชน สื่อเอกชน สื่อราชการ
- จ) จัดเวทีนโยบายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ (Policy forum) ได้แก่ ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อประสานข้อมูลปัญหา และพัฒนาแนวทางการแก้ไขที่เป็นรูปธรรมร่วมกัน และผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมแก้ไขปัญหา กับชุมชน
- ฉ) จัดกิจกรรมระดมทุนในพื้นที่ เพื่อให้การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นอิสระ และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย
- ช) จัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพแกนนำ ทั้งในลักษณะของการจัดเวทีแลกเปลี่ยน และการเพิ่มทักษะเฉพาะด้านที่จำเป็นต่อการทำงาน

4.5 วิเคราะห์ข้อเสนอจากเวที

4.5.1 เป้าหมายของการนำเสนอประเด็นสาธารณะในเวที

จากการนำเสนอประเด็นสาธารณะจากเวทีนโยบายสาธารณะในระดับพื้นที่ทั้ง 49 เวทีนั้น มองเห็นได้ถึงความห่วงใย กังวลต่อสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติ ที่ต้องการให้เกิดการคลี่คลายเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขของคนในสังคม ในอีกด้านหนึ่งก็พอจะมองเห็นเป้าหมายของการนำเสนอประเด็นต่างๆ 3 ประการด้วยกัน คือ

(ก) ต้องการให้เกิดความเข้าใจ ความชัดเจน ในเชิงทิศทาง

ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องในทางนโยบายที่ถูกแปลงไปสู่การปฏิบัติที่เกิดขึ้นใหม่ เช่น เรื่องการเปิดเขตการค้าเสรีระหว่างไทยกับประเทศต่างๆ เช่นกับประเทศจีน นโยบายประชานิยมต่างๆ ของรัฐบาลกับการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและประชาสังคมรากหญ้า ทั้งเรื่องกองทุนหมู่บ้านกับทิศทางการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โครงการ 30 บาทรักษาสุขภาพที่หนึ่งกับการสร้างหลักประกันสุขภาพประชาชน ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตของ 3 จังหวัดชายแดนใต้ การแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรอย่างครบวงจร การพัฒนาแม่น้ำโขง การพัฒนาสี่แยกอินโดจีน การกระจายอำนาจ การศึกษาไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การส่งเสริมบทบาทภาคประชาชนในการพัฒนาและดูแลสังคมในเรื่องต่างๆ เป็นต้น

(ข) ต้องการผลักดัน ทำให้เกิดขึ้น ทำให้มีขึ้น

ซึ่งเป็นเรื่องที่คุณค่าให้คุณค่า สังคมเองก็เห็นคุณค่า หากแต่ไม่ได้รับการสนับสนุนในเชิงระบบหรือโครงสร้าง และการปฏิบัติเท่าที่ควร เช่น เรื่องการส่งเสริมเอกลักษณ์ และวัฒนธรรมท้องถิ่น การกระจายอำนาจการศึกษา การพัฒนาระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับวิถีชุมชน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในเรื่องต่างๆ ทั้งเรื่องการเมือง การตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การแก้ไขปัญหาโดยยึดหลักสิทธิมนุษยชนและสันติวิธี การส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การส่งเสริมการเกษตรแบบพอเพียง พึ่งตนเอง การส่งเสริมให้ประชาชนมีสื่อของตนเอง เช่น วิทยุชุมชนเพื่อการต่างๆ เช่น วิทยุชุมชนเพื่อการเกษตร เพื่อการศึกษา ฯ การดำเนินการต่อผู้ทุจริตคอร์รัปชันอย่างจริงจัง เป็นต้น

(ค) ต้องการเห็น/ให้เกิดการแก้ไขโดยเร็ว

ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประเด็นปัญหาความขัดแย้งที่มีอยู่เดิม และมีความขัดแย้งอย่างต่อเนื่องยาวนาน แต่ไม่ได้รับการแก้ไข ได้แก่ เรื่องสิทธิชนเผ่า/ชนกลุ่มน้อย ปัญหาภาคการเกษตร ทั้งเรื่องที่ดินทำกิน หนี้สิน แหล่งน้ำ และราคาผลผลิต และการปฏิบัติต่อประชาชนอย่างไม่เป็นธรรม การจัดการทรัพยากร ธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่า ชายฝั่ง ทะเล ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้

4.5.2 **เรื่องสำคัญและเร่งด่วน ที่ควรได้รับการพิจารณาให้มีการดำเนินการให้เกิดความชัดเจน หรือทำให้ปัญหาลดคลี่คลายลงไปโดยเร็ว**

หากพิจารณาจากจำนวนความถี่ของเรื่องราวที่ถูกนำเสนอในพื้นที่ต่างๆ จำแนกตาม 3 ลักษณะข้างต้นจะมีเรื่องต่างๆ ดังนี้

- (ก) เรื่องที่ต้องเร่งสร้างความเข้าใจ ได้แก่เรื่อง ทิศทางและรูปธรรมการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและประชาสังคมรากหญ้า สถานการณ์ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้ การเปิดเสรีทางการค้ากับต่างประเทศ
- (ข) เรื่องที่ต้องเร่งผลักดันให้มี ให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรม ได้แก่เรื่อง การแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน และการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการทำงานของนักการเมือง และการทุจริตคอร์รัปชันในทุกระดับ การเคารพและปฏิบัติต่อประชาชนอย่างเท่าเทียมโดยคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม และการดำรงชีวิต
- (ค) ประเด็นความขัดแย้งที่ควรแก้ไขโดยเร็ว ได้แก่เรื่อง ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้ การจัดการที่ดินทำกินและอยู่อาศัย ปัญหาหนี้สินและราคาสินค้าเกษตร ปัญหาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

4.5.3 **รูปแบบข้อเสนอแนวทางการแก้ไขจากเวที**

จากข้อเสนอในเวทีต่างๆ สามารถจำแนกเป็นกลุ่มข้อเสนอได้เป็น 3 รูปแบบคือ

(ก) ข้อเสนอเพื่อเยียวยาหรือรักษาสถานการณ์ให้ดีขึ้นโดยเร็ว

เพื่อดำเนินการให้ปัญหาหรือสถานการณ์ความขัดแย้ง ความไม่เข้าใจ ที่ดำรงอยู่ลดความรุนแรงลง มีผู้เดือดร้อนจากสถานการณ์ปัญหาลดลง โดยเร็ว อาทิ

เร่งสำรวจและจัดสรรที่ดินทำกินให้เกษตรกร การยกเลิกหนี้เกษตรกรที่เกิดจากโครงการที่ภาครัฐสนับสนุนไปเป็นหนี้ของกองทุนฟื้นฟู การยกเลิกหรือ

ยับยั้งการเปิดเขตเสรีทางการค้าสินค้าเกษตรกับประเทศต่างๆ การสนับสนุนเครื่องมือ และบุคลากรให้พร้อมและเพียงพอต่อการทำงานของสถานพยาบาลต่างๆ การสนับสนุนด้านการตลาดให้กับสินค้าหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล การแก้ไขระเบียบกองทุนหมู่บ้านให้สอดคล้องกับวิถีการผลิต

การทำประชาพิจารณ์เรื่องข้อตกลงการค้าเสรีเกษตรกร และการทำประชาพิจารณ์ทุกโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน เช่น โครงการก่อสร้างทางเลียบชายฝั่งทะเล (Land Bidge) การประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้ความรู้เรื่องสิทธิ หน้าที่ บทบาท และความสำคัญของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในทางการเมือง ในการตรวจสอบการทุจริต คอร์รัปชัน

การเร่งดำเนินการชดเชย ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ได้รับผลกระทบ กรณีเขื่อนแก่งเสือเต้น การใช้มาตรการทางกฎหมายลงโทษผู้ทุจริตอย่างจริงจัง ให้ความคุ้มครองต่อผู้ให้ข้อมูลการทุจริต การเร่งสร้างความไว้วางใจให้ประชาชน การเร่งปราบปรามผู้มีอิทธิพล ยาเสพติด การพนัน อย่างจริงจัง ให้ความคุ้มครองต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ อย่างทั่วถึง การประกาศแนวเขตป่าสงวนที่ชัดเจน การตรวจสอบการปล่อยมลพิษของโรงงานอุตสาหกรรม การควบคุมสื่อลามกอนาจารในรูปแบบต่างๆ ทบทวนนโยบายการถ่ายโอนสถานศึกษาให้องค์กรปกครองท้องถิ่น ฯ

(ข) ข้อเสนอเพื่อสร้างสภาพแวดล้อม/เงื่อนไขให้เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

เพื่อให้เกิดเงื่อนไขในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ปัญหาในทางที่ดีขึ้นอย่างถาวร อาทิ

การสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันในหมู่เกษตรกรในรูปแบบต่างๆ การพัฒนาเกษตรกรให้เป็นนักวิจัย นักวิชาการ เกษตรของชุมชน เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต การตั้งกองทุนประกันราคาสินค้า การตั้งกองทุนสนับสนุนการผลิตปุ๋ยชีวภาพ ในรูปเงินกู้ระยะยาว ดอกเบี้ยต่ำ การมีระบบติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน และการให้บริการของสถานพยาบาล

การพัฒนาระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและวิถีชุมชน และสร้างคุณภาพการให้การศึกษาให้เท่าเทียมกัน การกำหนดมาตรฐานสุขอนามัยและบริการสุขภาพของชุมชนเขตเมือง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ

ประชาชนในการแก้ไขยาเสพติดควบคู่กับมาตรการปราบปราม การสนับสนุนให้ประชาชนมีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การกำหนดเขตโรงงานอุตสาหกรรม การจัดทำฐานข้อมูลการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การแก้ไขกฎหมายและระเบียบต่างๆ ที่ไม่ทันสมัย ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน การสนับสนุนให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลภาครัฐได้โดยและสะดวก การสนับสนุนให้มีสื่อภาคประชาชนหรือเพื่อการเฉพาะ เช่น วิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา วิทยุชุมชนเพื่อเกษตรกร การสร้างเอกภาพในการดำเนินการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้ของหน่วยงานต่างๆ โดยยึดแนวทางสันติวิธีในการทำงาน การเร่งสร้างความเข้าใจถึงสถานการณ์จริงในเรื่อง 3 จังหวัดชายแดนใต้

(ค) ข้อเสนอเพื่อรักษาการเปลี่ยนแปลงที่ดีเอาไว้

เพื่อให้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป และเงื่อนไขที่พัฒนาขึ้นสามารถดำรงอยู่ได้ในระยะยาว อาทิ

การมีนโยบายและมาตรการ สนับสนุนการแก้ไขปัญหเกษตรกรอย่างครบวงจร ตั้งแต่เรื่องการผลิต การจัดหาแหล่งทุนดอกเบี้ยต่ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การตลาด และการกำหนดราคา กำหนดระยะเวลาดำเนินการที่ชัดเจน การส่งเสริมให้พึ่งพาตัวเอง ลดการก่อหนี้สิน รวมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรควบคู่กันไป และสร้างกลไกดูแลจัดการที่ถาวร เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการแก้ไขปัญหา

การมีนโยบายหรือมาตรการ เพื่อกำกับ และประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน เพื่อป้องกันการใช้จ่ายเงินกองทุนผิดวัตถุประสงค์ การกำหนดมาตรฐานการให้บริการแก่ผู้มาใช้บริการสถานพยาบาลด้วยบัตรทอง 30 บาท การกำหนดเงื่อนไขเชิงนโยบายให้โครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน การสนับสนุนให้มีกลไกประชาชนในการเฝ้าระวังความเสี่ยงของสังคมในประเด็นต่างๆ เช่น การทุจริตคอร์รัปชัน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น โดยมีกฎหมายรองรับ

การสนับสนุนบทบาทสื่อเพื่อการตรวจสอบการทำงานภาครัฐ การกระจายอำนาจให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารการพัฒนาท้องถิ่น การยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมในทางกฎหมาย

4.5.4 เวทีนโยบายสาธารณะกับการพัฒนายุทธศาสตร์การเมืองภาคพลเมือง

จากข้อเสนอในเชิงประเด็นต่างๆ ที่ได้มีการพูดคุย หรือกันในเวที จะเห็นความร่วมกันในทุกประเด็นก็คือ การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในกระบวนการพัฒนาประเทศ ในการกำหนดทิศทางการพัฒนา ในการตัดสินใจดำเนินการพัฒนา รวมทั้งการติดตาม และรับผลการพัฒนา ในฐานะของผู้ปฏิบัติการ ไม่ใช่ในฐานะของผู้รับผลการพัฒนาเช่นในอดีต ซึ่งความต้องการดังกล่าวนี้ หากมองในเชิงกระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมในช่วง 10 กว่าปีมานี้ จะเห็นความต้องการเช่นนี้ ขยายตัวและลงลึกจากชนชั้นกลาง นักวิชาการ กลุ่มคนเมือง ไปถึงชุมชน เกษตรกร ผู้ดำเนินอาชีพต่างๆ ในสังคมค่อนข้างมากมาโดยตลอด

ซึ่งข้อเสนอจากเวทีต่างๆ นั้น ได้แสดงให้เห็นว่า ยุทธศาสตร์การเมืองภาคพลเมืองที่สำคัญคือ การสร้าง “บทเรียน” การมีส่วนร่วมของประชาชนในประเด็นต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นประเด็นการทุจริตคอร์รัปชัน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การมีส่วนร่วมทางการเมือง การพัฒนาการเกษตร เป็นต้น ทั้งในเชิงของการร่วมสนับสนุน ร่วมเคลื่อนไหว ไปจนถึงการร่วมบริหารจัดการการมีส่วนร่วม

นอกจากนี้ ยังได้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของ “การสื่อสาร” และการมีสื่อเพื่อพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองในฐานะของเครื่องมือสร้างความเข้าใจร่วมกันของสังคม ผ่านประเด็นต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นประเด็นเกษตร ประเด็นวัฒนธรรมท้องถิ่น ประเด็นการศึกษา ประเด็นการคอร์รัปชัน เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมองเห็นความสำคัญของการ “ปักธง” ของความสำเร็จในระดับต่างๆ ผ่านข้อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เสนอมา ที่สามารถจำแนกได้ให้เห็นใน 3 ระดับคือ ระดับการแก้ไข/คลี่คลายปัญหาโดยเร็ว ระดับการสร้างให้เกิดเงื่อนไข/สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น และระดับการสร้างความยั่งยืนของการเปลี่ยนแปลงที่ได้นั้นเอาไว้ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการมุ่งมั่นสร้างรูปธรรมของสำเร็จในเชิงพัฒนาการ

เวทีนโยบายสาธารณะเช่นนี้ จึงถือเป็นทั้งเครื่องมือและกระบวนการในการเปิดพื้นที่ให้ภาคประชาชน และสังคม ร่วมกันสร้างประสบการณ์ และมี “บทเรียน” ของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการพัฒนาท้องถิ่น ที่จะทำให้เกิดการครุ่นคิด ตั้งคำถาม และนำไปสู่การปฏิบัติการ ที่จะทำให้ความเข้มแข็งของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพัฒนาประเทศในระดับต่างๆ มีมากขึ้น

ซึ่งจากเวทีต่างๆ จะมองเห็นความพยายามก้าวข้ามจากการเป็นผู้รับ ขยับตัวจากผู้เข้าร่วม เป็นผู้สนับสนุน เป็นผู้ดำเนินการ และเป็นผู้บริหารจัดการกระบวนการทางสังคมใน

ระดับท้องถิ่น ผ่านการครุ่นคิดถึงแนวทางการติดตามผลของข้อเสนอจากเวทีไปสู่การปฏิบัติ เพื่อแก้ไข หรือคลี่คลายปัญหา และสถานการณ์ต่างๆ

กล่าวโดยสรุปแล้ว จากข้อเสนอเวทีต่างๆ ทั้ง 49 เวที สามารถแยกวิเคราะห์ให้เห็นยุทธศาสตร์การพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองที่สำคัญเป็น 4 ยุทธศาสตร์หลักๆ ดังนี้

1. **ยุทธศาสตร์การสร้าง “บทเรียน” การมีส่วนร่วมในการจัดการการพัฒนาท้องถิ่น** ซึ่งเวทีนโยบายสาธารณะเช่นนี้ ถือเป็นกิจกรรมการเคลื่อนไหวหนึ่งที่สามารถสร้างบทเรียนที่ดีให้กับภาคประชาชน ที่นำไปสู่การสนับสนุนต่อเนื่อง
2. **ยุทธศาสตร์ “สื่อท้องถิ่น” เพื่อพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง** โดยมุ่งเน้นให้เกิดการมีสื่อเพื่อสื่อสารระหว่างเครือข่ายความร่วมมือต่างๆ ในรูปแบบต่างๆ ทั้งในเชิงประเด็นและเชิงพื้นที่
3. **ยุทธศาสตร์การเติบโตแบบขั้นบันได** โดย “ปักธงความสำเร็จ” เพื่อให้เห็นรูปธรรมของพัฒนาการการเติบโตของการเมืองภาคพลเมือง ผ่านการแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นต่างๆ
4. **ยุทธศาสตร์สันติวิธีสร้างสันติสุข** ที่เป็นทั้งเป้าหมายและยุทธศาสตร์ของการพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมให้มากที่สุดของสังคม ให้เกิดความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการจัดการการพัฒนาประเทศ เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขของคนไทย

บทที่ 5

ข้อเสนอแนะ

กระบวนการพัฒนานโยบายสาธารณะเช่นนี้ ในด้านหนึ่งได้ทำให้เห็นความหลากหลายของ ความไม่เข้าใจ ความขัดข้อง คับแค้น และเวลาที่จะปะทุเป็นความขัดแย้งใหม่ๆ ที่หนุนซ้ำความ ขัดแย้งเดิมที่ไม่ได้รับการแก้ไข ให้ขยายวงออกไปมากขึ้น

ในอีกด้านหนึ่ง ก็ได้ทำให้เห็นความรักสงบของผู้คน ความต้องการเห็นการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ สุข ยินดีอดทนรอเวลาของการแก้ไข แต่ก็ตื่นตัว และพร้อมที่จะลุกขึ้นมาจัดการปัญหาด้วยตนเอง ดังที่ เห็นได้จากการนำเสนอแนวทางการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาของกลุ่มจังหวัดต่างๆ

กระบวนการพัฒนานโยบายสาธารณะเช่นนี้ จึงไม่ได้มุ่งเน้นเพียงการเกิดขึ้นของข้อเสนอเพื่อ ให้ เกิดการแก้ไขของบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรใดองค์กรหนึ่ง หรือการทำให้เกิดการหวังพึ่งอำนาจ ภายนอกท้องถิ่นเข้ามาแก้ไข แต่มุ่งให้เกิดกระบวนการ เรียนรู้ที่จะจัดการความขัดแย้ง ด้วยการมีส่วนร่วม ของผู้คนในท้องถิ่นเอง ด้วยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอก ที่เข้ามาหนุนเสริม โดยอาศัยการเรียนรู้ประสบการณ์จากพื้นที่อื่นๆ เข้ามาปรับแต่งให้เหมาะสมกับสภาพการณ์และเงื่อนไข ของของบุคคล หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงพัฒนาของการแก้ไขที่ต้องค่อยเป็นค่อยไป อันเกิดจากการเรียนรู้ร่วมกัน

ในบทนี้ จะเป็นส่วนของการสังเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ ความต้องการ และข้อเสนอแนวทางการ แก้ไขปัญหาต่างๆ จากเวทีนโยบายสาธารณะในระดับกลุ่มจังหวัด เพื่อเสนอแนะแนวทางการสร้าง การเรียนรู้ร่วมกันของผู้เกี่ยวข้อง และคลี่คลายปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น อย่างเป็นขั้นเป็นตอน ซึ่งจะ ประกอบด้วยข้อเสนอแนะในเชิงการขับเคลื่อนกิจกรรม ข้อเสนอแนะในการทำงานวิชาการ และข้อเสนอ เชีงนโยบายในประเด็นหลัก ดังนี้

5.1 ข้อเสนอแนะการสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรม

ดังที่กล่าวข้างต้นว่า จากเวทีนโยบายสาธารณะระดับกลุ่มจังหวัดที่จัดขึ้น ได้กระตุ้นความตื่นตัว ของผู้คนในท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาของพื้นที่ด้วยกำลังของคนในท้องถิ่นเองขึ้นมา ซึ่งสะท้อนผ่านการ เสนอถึงกลไก และแนวทางการติดตามผลของข้อเสนอ ของผู้เข้าร่วมในเวทีกลุ่มจังหวัด

การสนับสนุนให้ผู้คนเหล่านั้น สามารถดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นเรื่องที่ควรให้ ความสำคัญ ทั้งในแง่ของการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นให้ลุ่ลวง และการเรียนรู้ที่จะแก้ไขปัญหาของ ท้องถิ่นร่วมกันของผู้คนในท้องถิ่นนั้นๆ

อย่างไรก็ดี การสนับสนุนการดำเนินงานดังกล่าว ควรยึดโยงอยู่กับเป้าหมายของการสร้างสันติสุขในท้องถิ่น ด้วยแนวทางการจัดการความขัดแย้งในท้องถิ่นด้วยสันติวิธี และการมีกลไกจัดการความขัดแย้งของท้องถิ่นที่เป็นที่ยอมรับร่วมกัน

ดังนั้น การสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรมต่อเนื่อง จึงควรสนับสนุนให้ดำเนินงานใน 4 ส่วนสำคัญ ได้แก่

5.1.1 สนับสนุนกิจกรรมการเคลื่อนไหว สร้างความเข้าใจกับภาคส่วนต่างๆ ในกรณีปัญหาความขัดแย้งอย่างต่อเนื่อง

เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันต่อสถานการณ์ปัญหา และความสำคัญของการที่ประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการสร้างการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขด้วยกำลังของท้องถิ่นเอง และสร้างกระบวนการเรียนรู้การจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธีร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้อง

ในเชิงกิจกรรมอาจเป็นในลักษณะเวทีเรียนรู้สถานการณ์และการจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี ที่ออกแบบให้มีการเชื่อมต่อของกิจกรรมเวทีในระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับจังหวัด และเชื่อมต่อกับเวทีนโยบายท้องถิ่น

ซึ่งความตื่นตัวของผู้คนในพื้นที่ ที่จะร่วมดำเนินการ ผลักดัน ตลอดจนติดตามสถานการณ์ปัญหาดังกล่าวนั้น ถือเป็นทุนที่สำคัญจากเวทีนโยบายสาธารณะที่ผ่านมา ที่ควรได้รับการผลักดันให้สานต่อการดำเนินงาน

5.1.2 สนับสนุนงานวิชาการ ศึกษาข้อมูล กรณีความขัดแย้งต่างๆ ในพื้นที่

ทั้งเพื่อใช้เป็นข้อมูลของพื้นที่ในการจัดกระบวนการเรียนรู้การจัดการความขัดแย้งในพื้นที่ และเป็นการศึกษาวิจัยสถานการณ์ความขัดแย้งในเชิงประเด็นและพื้นที่ไปด้วย ทำให้พื้นที่ออกแบบการแก้ไขปัญหาและตัดสินใจบนฐานข้อมูลที่ยอมรับร่วมกัน

5.1.3 การสนับสนุนงานสื่อสารสาธารณะของประชาชนในพื้นที่

เพื่อให้ประชาชนมีช่องทางในการสื่อสารข้อมูล สถานการณ์ ปัญหา และความต้องการ ตลอดจนเป็นเวทีทางสื่อที่ให้ผู้เกี่ยวข้องได้พูดคุย แก้ไขปัญหาร่วมกัน รวมทั้งเป็นช่องทางในการสื่อสารผลการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของทุกภาคส่วน สื่อที่น่าสนใจในท้องถิ่น มีทั้งสื่อวิทยุชุมชน สื่อสิ่งพิมพ์ ตลอดจนเคเบิลทีวีท้องถิ่น

5.1.4 สนับสนุนการเชื่อมประสานให้เกิดกลไกจัดการความขัดแย้งในพื้นที่

ให้เป็นกลไกที่มีศักยภาพในการดำเนินงานติดตามการแก้ไขปัญหา การวิเคราะห์สังเคราะห์นโยบายและยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ตลอดจนเป็นกลไกการจัดการความขัดแย้งในพื้นที่ ที่เสริมหนุนการทำงานของภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในยุคที่การปฏิรูประบบ

ราชการที่มีผู้ว่า CEO เป็นกลไกของภาครัฐดูแลคุณภาพชีวิตคนในพื้นที่เช่นนี้ การสนับสนุนให้กลไกนี้เชื่อมต่อกับการทำงานของผู้ว่า CEO จึงเป็นเรื่องสำคัญ

ทั้งนี้ การสนับสนุนให้เกิดกลไกดังกล่าว ควรจัดให้มีทั้งเวทีเรียนรู้การจัดการความขัดแย้งในระดับท้องถิ่นในระดับผู้กำหนดนโยบายของท้องถิ่น อย่างต่อเนื่อง เพื่อเรียนรู้และร่วมกันพัฒนากลไกจัดการความขัดแย้งที่เป็นที่ยอมรับร่วมกัน รวมถึงการพัฒนาศักยภาพกลไกดังกล่าว ทั้งในเชิงโครงสร้าง กระบวนการ ระบบข้อมูล และทักษะส่วนบุคคล เพื่อให้กลไกนี้มีความพร้อมมากที่สุด

5.2 ข้อเสนอแนะในเชิงการทำงานวิชาการ

ในส่วนนี้ จะเสนอถึงประเด็นที่น่าสนใจ ที่น่าจะมีการศึกษาต่อเนื่องในเชิงวิชาการเพิ่มเติม เพื่อให้มีข้อมูล สถานการณ์ ที่ใช้ในการกำหนดแนวทางการแก้ไข หรือคลี่คลายปัญหา และการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และทันเวลา

5.2.1 การศึกษาสถานการณ์และจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและวางระบบติดตามการเปลี่ยนแปลง

ข้อมูลจากเวทีนโยบายสาธารณะฯ ระดับกลุ่มจังหวัดที่จัดขึ้นในภูมิภาคต่างๆ ได้ชี้ให้เห็นว่า มีการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ต่างๆ อย่างมาก ทั้งที่เกิดจากประชาชน นายทุน โครงการรัฐ และภัยธรรมชาติ เช่นกรณีคลื่นยักษ์สึนามิ เป็นต้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว นอกจากมีผลกระทบต่อระบบนิเวศแล้ว ยังมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน และการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมของภาครัฐ ซึ่งหลายกรณีกลายเป็นกรณีความขัดแย้งขึ้นมา

การศึกษาข้อมูล สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติ และจัดทำเป็นระบบฐานข้อมูล รวมทั้งวางระบบการติดตามการเปลี่ยนแปลง และมีกระบวนการนำเสนอข้อมูลดังกล่าว จึงมีความสำคัญต่อการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหากระทบกระทั่งระหว่างกลุ่มคนต่างๆ และการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมของภาครัฐ ตลอดจนมีความสำคัญต่อการวางแผนดำเนินชีวิตของผู้ที่อยู่ในพื้นที่อย่างมาก

5.2.2 การศึกษาและจัดทำฐานข้อมูลความขัดแย้งทั้งในเชิงประเด็นและเชิงพื้นที่

จากข้อมูลสถานการณ์ต่างๆ ในเวทีนโยบายสาธารณะระดับกลุ่มจังหวัด ทำให้มองเห็นกรณีความขัดแย้งในแทบทุกพื้นที่ ทั้งความขัดแย้งระหว่างกลุ่มคนในพื้นที่ ประชาชนกับนายทุน ประชาชนกับภาครัฐ นายทุนกับภาครัฐ ทั้งความขัดแย้งในแง่ของกฎหมาย ในแง่ของวัฒนธรรม ที่ค่อนข้างซับซ้อน และเข้าใจยากอยู่มาก จึงยากยิ่งที่จะสามารถแก้ไข คลี่คลายสถานการณ์ปัญหาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

การศึกษาศถานการณ์ความขัดแย้ง ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของผู้เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง แสดงให้เห็นถึงประเด็นความขัดแย้ง แสดงให้เห็นถึงสิทธิ บทบาท ของผู้เกี่ยวข้องในเรื่องราวความขัดแย้งนั้น ทั้งในเชิงประเด็นภาพรวม และในเชิงพื้นที่ จึงมีความสัมพันธ์และจำเป็น อย่างยิ่ง ที่จะช่วยในการกำหนดนโยบายและมาตรการ เพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและทันทั่วถึง ในทุกระดับ ซึ่งในภาพรวมนั้น หากการศึกษาดังกล่าว นำไปสู่การสร้างฐานข้อมูลความขัดแย้ง (Conflict mapping Database) ของสังคมไทย ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการเรียนรู้การรากของปัญหา และการสร้างแนวทางการแก้ไขร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ การศึกษาดังกล่าวนี้อาจจะพิจารณาจากข้อมูลการวิจัยที่มีอยู่แล้ว และดำเนินการสำรวจ หรือศึกษาซ้ำ/เพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความชัดเจน ได้มีข้อมูลที่ทันต่อสถานการณ์ และกระบวนการศึกษาดังกล่าว อาจจะศึกษาควบคู่กับการพัฒนาแนวทางการจัดการความขัดแย้งด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของคนที่เกี่ยวข้องก็ได้

5.2.3 การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรอย่างเป็นระบบ ครบวงจร

เพื่อให้เกษตรกรไทยพ้นจากวงจรชีวิตที่เต็มไปด้วยปัญหา โดยกระบวนการศึกษาดังกล่าว ต้องดำเนินการให้ครบวงจรปัญหา ทั้งเรื่องหนี้สิน แหล่งน้ำ ที่ดินทำกิน ราคาผลผลิต ประสิทธิภาพการผลิตของภาคเกษตร และการเสริมศักยภาพของเกษตรกรในการพึ่งพาตนเอง และการมีส่วนร่วมในการกำหนดตลาด แทนที่จะให้ตลาดเป็นผู้กำหนดเช่นปัจจุบัน ตลอดจนการมีกลไกที่เหมาะสมในการดำเนินการแก้ไขปัญหาเกษตรกรตามแนวทางดังกล่าว

เพื่อให้รัฐมีนโยบายและมาตรการที่เหมาะสมกับการพัฒนาภาคการเกษตร และหลักพันการแก้ปัญหาแบบรายวันหรือรายฤดูกาลเช่นนี้

5.3 ข้อเสนอเชิงนโยบาย

ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อเสนอจากเวทีเพื่อสังเคราะห์เป็นนโยบายในภาพรวมต่อการดำเนินการในประเด็นปัญหาต่างๆ จากเวที ประเด็นด้วย 9 ประเด็นหลัก ดังนี้

5.3.1 โครงการประชานิยมกับการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนรากหญ้า และการมีหลักประกันชีวิตที่ดีของประชาชน

ข้อเสนอแนะนโยบาย

1. ตั้งคณะกรรมการอิสระติดตามประเมินผลโครงการประชานิยม ทำหน้าที่วางระบบการติดตามประเมินผลและการสร้างเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการดำเนินงาน และการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผลโครงการ

2. ตั้งกลไกสภาประชาชนทำหน้าที่ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน โครงการตามนโยบายรัฐบาล ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น โดยมีคณะกรรมการอิสระติดตามประเมินผลเป็นที่ปรึกษาการดำเนินงาน

3. ตั้งคณะกรรมการเพื่อบูรณาการทิศทางการสนับสนุนของ 3 โครงการหลักให้ ดำเนินการเพื่อสนับสนุนซึ่งกันและกัน

5.3.2 เกษตรกรไทยมีคุณภาพชีวิตตกต่ำ ถูกเอาเปรียบจากโครงสร้างการตลาด และ ขาดการสนับสนุนให้พ้นจากวงจรหนี้สินอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอนโยบาย

1. ลดภาษีเงินได้แก่เกษตรกรผู้ใช้วิธีการผลิตแบบปลอดภัยรวมถึงเอกชนผู้ให้ การสนับสนุนการใช้สารชีวภาพ/อินทรีย์

2. เพิ่มภาษีการนำเข้าสารเคมีทางการเกษตร

3. ให้มีการศึกษา วิจัย แนวทางการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรอย่างเป็นระบบ และครบวงจร

4. ตั้งกลไกเฉพาะกิจ เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรอย่างครบ วงจร โดยมีระยะเวลาที่ชัดเจน และงบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

5. ตั้งกองทุนส่งเสริม สนับสนุนการสารชีวภาพในการดำเนินกิจกรรมการ เพาะปลูก

6. ตั้งหน่วยงานอิสระ พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และจัดระบบการใช้น้ำ เพื่อการเกษตรให้เหมาะสม

5.3.3 การคอร์รัปชัน ทำให้ประชาชนและประเทศชาติ เสียสิทธิ และประโยชน์ที่ควร จะได้รับ เป็นตัวบ่อนทำลายการพัฒนาประเทศในทุกระดับชั้น

ข้อเสนอนโยบาย

1. ออกกฎหมายเพื่อรับรองการทำหน้าที่/บทบาทการติดตาม ตรวจสอบการ ทุจริตคอร์รัปชันในทุกระดับของภาคประชาชน ตลอดจนการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูลการ ทุจริต

2. แก้ไขกฎหมายข้อมูลข่าวสาร ให้เอื้อต่อการเข้าถึงข้อมูลเพื่อตรวจสอบการ ดำเนินงานของภาครัฐ

3. ตั้งกองทุนสนับสนุนสื่อเพื่อติดตาม ตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน และ ส่งเสริมบทบาทของภาคประชาชนในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน

4. ออกระเบียบให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพิจารณาอนุมัติโครงการที่ ดำเนินการในท้องถิ่นนั้น โดยกระบวนการประชาพิจารณ์

5.3.4 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ ลดความขัดแย้งระหว่างภาครัฐ ประชาชน

ข้อเสนอนโยบาย

1. ตั้งคณะกรรมการศึกษาประเด็นความขัดแย้งในทางทรัพยากร และวางระบบจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
2. ตั้งหน่วยงานอิสระทำหน้าที่ติดตามการเปลี่ยนแปลงในระดับชาติ จัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติ และจัดการความขัดแย้ง โดยมีกลไกภาคประชาชนในระดับท้องถิ่นเป็นกลไกติดตามการเปลี่ยนแปลงในระดับท้องถิ่น
3. ตั้งกองทุนสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการทำกิจกรรมเพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.3.5 การใช้กฎหมายสร้างความไม่เป็นธรรมต่อประชาชนในด้านต่างๆ โดยไม่ให้ความเคารพต่อสิทธิประชาชน สิทธิชุมชน ตลอดจนความหลากหลายทางวัฒนธรรม

ข้อเสนอนโยบาย

1. ยกเลิกกฎหมายที่ไม่สอดคล้อง และให้ความเคารพต่อสิทธิประชาชน สิทธิชุมชน ตลอดจนความหลากหลายทางวัฒนธรรม
2. แก้ไขระเบียบ/กฎหมาย เปิดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลการดำเนินงานภาครัฐได้ง่ายขึ้น
3. ตั้งกองทุนชดเชยแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการของรัฐ และการละเมิดสิทธิประชาชน
3. ตั้งหน่วยงานอิสระ ติดตามการทำงานของภาครัฐและตรวจสอบการละเมิดสิทธิประชาชน

5.3.6 ความขัดแย้งในการจัดการที่ดินทำกินพื้นที่ป่าสงวน ระหว่างภาครัฐกับเกษตรกร

ข้อเสนอนโยบาย

- ตั้งหน่วยงานอิสระขึ้นมาดำเนินการตรวจสอบ จัดสรร และจัดการความขัดแย้งเรื่องที่ดินทำกิน เป็นการเฉพาะ

5.3.7 การส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการบริหารจัดการพัฒนาทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติ มีน้อย

ข้อเสนอนโยบาย

ตั้งกองทุนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น มีคณะกรรมการส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชน ที่เป็นอิสระ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ

5.3.8 ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้ ยังคงความรุนแรง

ข้อเสนอนโยบาย

1. ตั้งกองทุนสันติวิธี เพื่อศึกษาและดำเนินการแก้ไขปัญหาของประชาชน โดยเน้นปัญหาที่มีความขัดแย้งมาอย่างยาวนาน
2. ย้ายเจ้าหน้าที่ ที่กระทำการอันไม่เป็นท่าต่อประชาชนออกนอกพื้นที่โดยเร็ว
3. จัดรายการ “ความจริงประเทศไทย” ทางโทรทัศน์ อย่างต่อเนื่อง เพื่อสื่อสารสร้างความเข้าใจต่อประชาชนทุกภาคส่วน ใน 3 จังหวัดภาคใต้และเรื่องอื่นๆ
4. ตั้งองค์กรอิสระขึ้นมาศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดรูปแบบการบริหารและปกครองท้องถิ่นบนฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชน
5. ตั้งหน่วยงานเฉพาะ เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา ที่ทุกฝ่ายต้องปฏิบัติตาม และติดตามผลการทำงาน

5.3.9 ผลกระทบจากสึนามิสร้างความไม่มั่นคงในฐานชีวิตของประชาชน

ข้อเสนอนโยบาย

1. ตั้งคณะทำงานประสานความร่วมมือเพื่อฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบจากสึนามิ
2. จัดทำแผนระยะสั้น กลาง ยาว ในการฟื้นฟูชุมชน ระบบนิเวศน์ และการป้องกันภัยสึนามิ รวมทั้งตั้งกลไกรับผิดชอบในการดำเนินการดังกล่าว
3. ดำเนินการต่อผู้บุกรุก ยึดครอง ที่ดินของประชาชนผู้ได้รับผลกระทบอย่างจริงจัง

ทั้งนี้ในรายละเอียดการวิเคราะห์หรืออยู่ในเอกสารแนบท้ายรายงานหมายเลข 6 (ตาราง 3)

รายชื่อผู้คณะทำงานกลุ่มจังหวัดประสานงานระดับภูมิภาคและท้องถิ่น
โครงการการจัดกระบวนการนโยบายสาธารณะ : การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน
เพื่อผลักดันการเมืองภาคพลเมือง

ภาคเหนือ

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
1	คุณสุวรรณ พุกสุข	12 ถนนวิจิตร 1 ซอย1 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร 62000
2	คุณสำเนาวิ ศรีภิรมณ์	122 หมู่1 ตำบลเทียนแท้ อำเภอสวรรคบุรี จังหวัดชัยนาท 17140
3	คุณประนอม เข็มชัยภูมิ	45 หมู่ 27 ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สอย จังหวัดเชียงราย 57810
4	คุณจักพงศ์ มีสวัสดิ์	69/24 หมู่ 18 ถนนประสพสุข ตำบลรอบเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 67000
5	ธนิศ เฉลิมวัฒนานนท์	28 หมู่ 2 ตำบลสันคะเนตร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210
6	คุณมังกร ชัยชนะดารา	418 หมู่ 7 ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 50170
7	คุณนิคม พุทธา	418 หมู่ 7 ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 50170
8	นายประพจน์ ศรีเทศ	สำนักงานประจำศาลจังหวัดตาก อำเภอเมือง จังหวัดตาก 63000
9	คุณไพศาล เจียนศิริจินดา	516 / 41 ถนนพหลโยธิน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 60000
10	คุณตระการ คณาธุติ	516 / 41 ถนนพหลโยธิน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
11	คุณร่ำแพน จอมเมือง	137 หมู่ 3 ตำบลศิลาแดง อำเภอปัว จังหวัดน่าน 55102
12	คุณมุกดา อินตะสาน	องค์กรชุมชนศาลากลางจังหวัดพะเยา ตำบลต๋อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา 56000
13	คุณมะลิ ทองคำปลิว	225 หมู่ 4 ตำบลชมพู อำเภอเนินมะปราง จังหวัด พิษณุโลก
14	น.ส. อรวรรณ คล้าดิษฐ์	122/40 หมู่3 ตำบลหัวรอ อำเภอเมือง จังหวัด พิษณุโลก 65000

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
15	คุณเอมอร พรหมดี	40 หมู่ 5 ตำบลบ้านปิ่น อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ 54150
16	คุณทวี ถิ่นหนา	630/6 หมู่ 1 ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน 58140
17	คุณศรีสะเกษ สมาน	155/3 หมู่ 7 ตำบลล้อมแรด อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง 52160
18	คุณพิรุณ จันทร์ธรรม	62 ถนนวังขวา ตำบลโนะเวียง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
19	คุณอุดมศักดิ์ ชำอิง	216 หมู่ 5 ต.หนองกลาง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี

ภาคกลาง

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
1	ร.ท.กำธร ล้อมวงศ์งาม	378 ตำบลท่าเรือ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
2	คุณธีระ วงษ์เจริญ	44 หมู่ 3 ตำบลพลับพลา อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
3	คุณสุภิญญา สาแสง	59/368 หมู่ 3 ซอยเคหะที่ 5 ตำบลลาดขวาง อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
4	นายกมล จิรวุฒิพงศ์	41 หมู่ 7 ตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
5	นายอาคม ภูมิภักดิ์	7/2 ถนนตราด - แหลมงอบ ตำบลหนองเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดตราด
6	นายรังสรรค์ ผดุงธรรม	137 หมู่ 2 ตำบลทรายมูล อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก
7	คุณศุภวรรณ บุญทศ	83/5 หมู่ 1 ตำบลคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี 11150
8	คุณวิไลลักษณ์ เลขาข้า	32/6 หมู่ 7 ตำบลคลองสาม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120
9	คุณศุภวัฒน์ หมูพริก	สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 ตำบลคลองห้า อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
10	คุณปฎิมา ตั้งปรัชญากุล	118 / 1 หมู่ 7 ตำบลบางคูวัด จังหวัดปทุมธานี

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
11	คุณจำรูญ สวยดี	100/1 หมู่ 4 ตำบลศรีมหาโพธิ์ อำเภอศรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรี
12	คุณอรทัย คงแถว	209/3 หมู่ 10 ตำบลท่าหลวง อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 18270
13	คุณน้ำวัน หล้าสาย	56 หมู่ 3 ตำบลบ้านขวาง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
14	คุณสมเกียรติ ชมภูพาน	4/72 ม.2 ต.เนินพระ อ.เมือง จ.ระยอง
15	คุณวิเชียร คุตตวัส	499 ถ.สุริยวงศ์ อ.เมือง จ.ราชบุรี 70000
16	ร.ท.สนิท ศรีมาพันธ์	134 ถ.นเรศวร ต.ทะเลชุบศร อ.เมือง จ.ลพบุรี
17	คุณหทัยรัตน์ ศาสรี	52 ม.13 ต.บางแก้ว อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ
18	คุณสุกัญญา น้อยนารถ	สถานีอนามัยเกษตรพัฒนา ต.เกษตรพัฒนา อ.บ้านแพ้ว จ.สมุทรสาคร
19	คุณสมเกียรติ ภูธรรมศิริ	525 ม.3 ต.ตงท่าเกษม อ.เมือง จ.สระแก้ว
20	คุณนิตยา ปัทมะแว	255/64 ม.อยู่สบาย ต.ปากเพี้ยว อ.เมือง จ.สระบุรี 18000
21	คุณทรงวุฒิ นาคประสิทธิ์	48/2 ม.2 ต.บางมัญ อ.เมือง จ.สิงห์บุรี 16000
22	ดร. อัญนุช สิตลวรพงศ์	77/4 ม.8 ต.คลองตาก ถ.จรดวิถีถ่อง อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย 64120
23	คุณรัตนา สมบูรณ์วิทย์	27/2 ถ.มาลัยแมน ต.ท่าพี่เลี้ยง อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี 72000

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
1.	คุณคำจันทร์ จันทร์จำปา	59 ม.9 ถวิญญู ถ.ศรีสุทโธ อ.บ้านดุง จ.อุดรธานี 41190
2.	คุณเจียม พบสุข	48 ม.9 ต.เหล่าบก อ.ม่วงสามสิบ จ.อุบลราชธานี 34140
3.	คุณชู สมพงศ์พันธ์	394 / 1 ม.22 ต.นิคม อ.สตึก จ.บุรีรัมย์ 31150

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
4.	คุณชูวิณะ ไชยมิ่ง	180 ม.2 ต.ดอนสาร อ.ดอนสาร จ.ชัยภูมิ
5.	คุณณตวรรษ อินทะวงศ์	86 ม.1 ต.ลาดพัฒนา อ.เมือง จ.มหาสารคาม 40400
6.	คุณนิคม ฤทธิศรีบุญ	141 ม.1 ต.ตองโขม อ.โคกศรีสุพรรณ จ.สกลนคร 47282
7.	คุณประเทือง ปรัชญพฤทธิ	315 – 3 ต.นิคม อ.สตึก จ.บุรีรัมย์ 31150
8.	คุณประภาส จีวสีดา	38 ม.13 ต.ธาตุพนม อ.ธาตุพนม จ.นครพนม 48110
9.	คุณประภาส ชมป่าเกลี้ยง	93 ม.13 ต.โนนเปลือย อ.กุดชุม จ.ยโสธร
10.	คุณประมวล จอกทอง	41 ม.2 บ.ชุมเหล็ก อ.ห้วยตะพาน จ.อำนาจเจริญ 37240
11.	คุณไพฑูรย์ พิมพ์ทอง	ร.ร.บ้านโนนแดงน้อย ต.บ้านแท่น อ.ชนบท จ.ขอนแก่น 40180
12.	คุณยุทธนา เทออรุ่ง	21 ม.3 บ้านหนองนางเลศ ต.ม่วงลาย อ.เมือง จ.สกลนคร
13.	คุณวิทยา กุลนะ	182 ม.2 บ.นาเกื่อน อ.ธาตุพนม จ.นครพนม 48110
14.	คุณศุภลักษณ์ โพธิ์ศรี	30 ม.4 ต.หนองสองห้อง อ.หนองสองห้อง จ.ขอนแก่น
15.	คุณสมเกียรติ สมคะณย์	5 หมู่ 13 ต.สวาท อ.เลิงนกทา จ.ยโสธร 35120
16.	คุณสุบัน ประทุม	92 ม.5 บ้านโนนข่า ต.โนนปอแดง อ.ผาขาว จ.เลย 42240
17.	คุณเสถียร ผาณบุศย์	ร.ร. โพนสว่างป่าตองวิทยา ต.สองห้อง อ.เมือง จ.หนองคาย
18.	คุณเลื้อ อภิชาติเกรียงไกร	147/2 ถ.ท้าวสุระ ซ.5 (ข้างศาลเจ้าพ่อเลื้อ) อ.เมือง จ.นครราชสีมา
19.	คุณไทม โคตรพัฒน์	212/1 ม.1 ต.คุ่มเก่า อ.เขาวง จ.กาฬสินธุ์ 46160
20.	คุณอภิสิทธิ์ ศรีจามเหนือ	274 ม.5 บ.ไทยนิยม อ.นาหว้า จ.หนองบัวลำภู

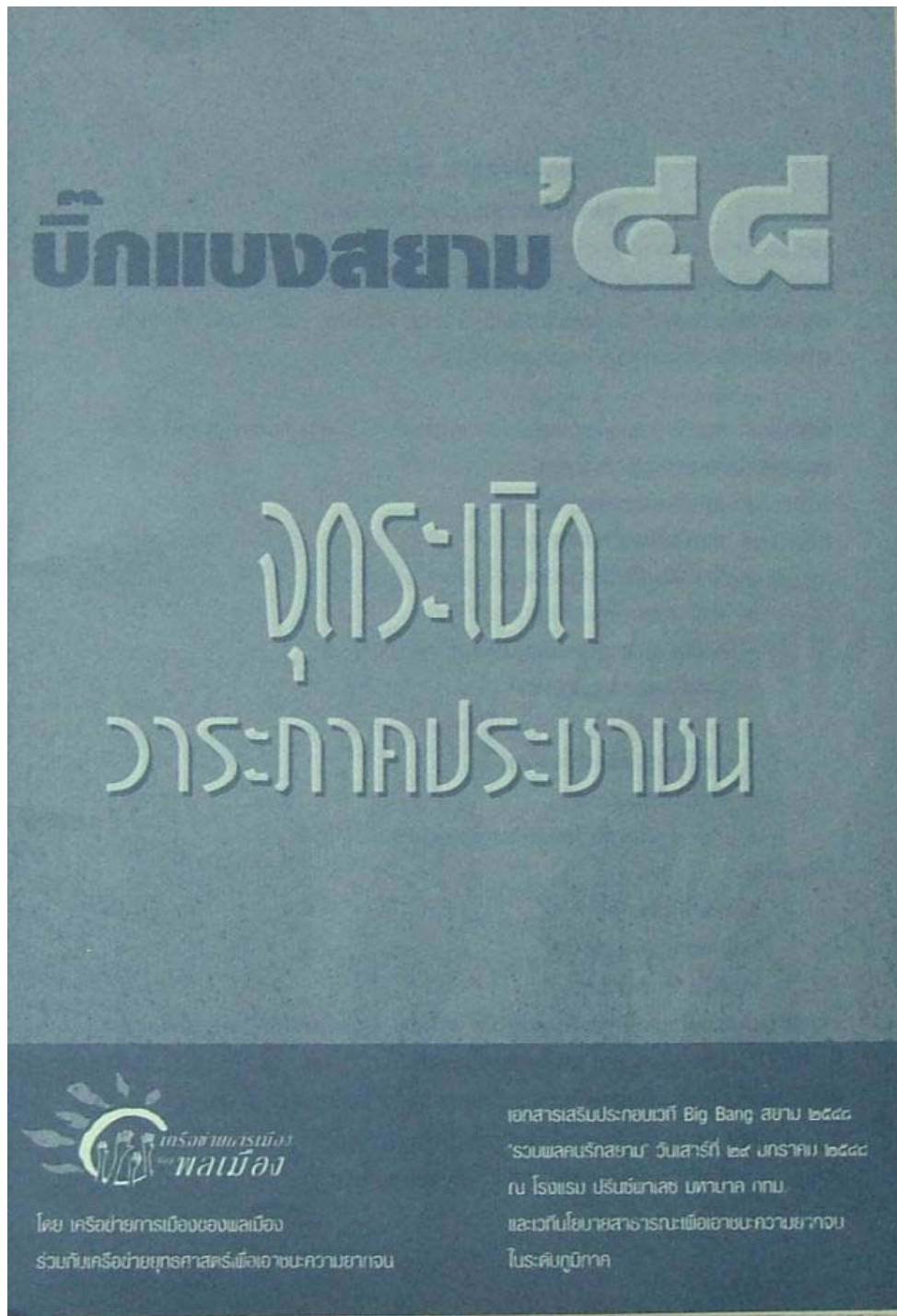
ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
21.	คุณอัจฉราวดี ประพันธ์	26 ถ.สุขเกษม ซ.2 ต.ธาตุเชิงชุม อ.เมือง จ.สกลนคร 47000
22.	คุณอัมพร โสมเกตรินทร์	ร.ร.เขาวาทุ่ง ต.เขาวาทุ่ง อ.ธวัชบุรี จ.ร้อยเอ็ด 45170
23.	คุณเอกชัย คุณมาก	167/3 ม.3 ต.กันทาคาม อ.ชูนันต์ จ.ศรีสะเกษ 33140

ภาคใต้

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
1.	คุณธนู แบนเนียร	4 ม.1 ต.เกาะแก้ว อ.เมือง จ.ภูเก็ต 83000
2.	คุณธำนันท เจทะมา	15/2 ม.1 ต.วังพญา อ.รามัน จ.ยะลา
3.	คุณธีรทัต ศรีไตรรัตน์	45 / 45 ถ.รักษัจันท์ ต.ทับเที่ยง อ.เมือง จ.ตรัง 92000
4.	คุณละม้าย มานะการ	345 / 30 ม.6 ต.รูสมิแล อ.เมือง จ.ปัตตานี
5.	คุณสมนึก พรรณศักดิ์	340 ม.12 ต.โคกม่วง อ.เขาสนชัย จ.พัทลุง
6.	คุณสัมพันธ์ จิรันดร	5/3 ม.3 ต.ทุ่งหวัง อ.เมือง จ.สงขลา
7.	คุณสัมพันธ์ จิรันดร	5/3 ม.3 ต.ทุ่งหวัง อ.เมือง จ.สงขลา
8.	คุณสุชีพ พัฒน์ทอง	112 ม.4 ต.บางแก้ว อ.ละอุ่น จ.ระนอง 85132
9.	ด.ร. สุนทร บัวดิษ	246 ถ.เรืองราษฎร์ ต.เขานิเวศ อ.เมือง จ.ระนอง 85000
10.	นายกาจ ดิษฐาอภิชัย	176 ม.9 ต.ทะเลน้อย อ.ควนขนุน จ.พัทลุง 93150
11.	นายวิฑูรย์ นิยมเดชา	99 ม.1 ต.กลาย อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช 80160
12.	นายสำสุมเต็น มนูญดาหิ	สำนักประชาสังคม จ.สตูล สะพานท่าเทียบเรือ ถ.ยาดราสวัสดิ์ ต.พิมาน อ.เมือง จ.สตูล

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
13.	ผ.ศ. พงศ์เทพ สุธีรรุฒิ	สถาบันวิจัยระบบสุขภาพ ภาคใต้ ม. สงขลา คณะแพทยศาสตร์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา
14.	อ.เฉลิมพล พวงบุปผา	52 ถ.ประชาอุทิศ อ.หลังสวน จ.ชุมพร 86110
15.	อ.สอรัฐ มากบุญ	ม.สงขลาฯ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84000
16.	คุณเรียม เพชรศรี	29994/1 ถ.ราเมศวร์ ต.คูหาสวรรค์ อ.เมือง จ.พัทลุง 95000

3. บิ๊กแบงสยาม'๔๘ จุติระเบิดวาระภาคประชาชน

4. เลือกตั้ง'48 โหวตเพื่อสังคมเข้มแข็ง

ตาราง 1 แสดงการจัดเวทีนโยบายสาธารณะเพื่อเอาชนะความยากจนรายกลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัด	จำนวน เวที	การจัดเวทีฯ	จำนวน ผู้เข้าร่วม	องค์ประกอบผู้เข้าร่วม	จำนวนประเด็น สาธารณะ	จำนวนแนวทาง การดำเนินการ
กลุ่มจังหวัดที่ 1 เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และ แม่ฮ่องสอน	3	ครั้งที่ 1 วันที่ 18 ม.ค 48 ณ สหกรณ์ การเกษตรบ้านโฝง จังหวัดลำพูน ครั้งที่ 2 วันที่ 22 ม.ค 48 ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด แม่ฮ่องสอน ครั้งที่ 3 วันที่ 30 ม.ค. 48. ณ สนาม 700 ปี จังหวัดเชียงใหม่	2,330	ประชาชนทั่วไป ชาวเขาเผ่าต่างๆ นักศึกษา ข้าราชการผู้นำชุมชน นักการเมือง	5	7
กลุ่มจังหวัดที่ 2 เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	2	ครั้งที่ 1 วันที่ 16 ม.ค 48 ณ โรงแรม วายุเฉลิมศรีเจียงหวัดเชียงราย ครั้งที่ 2 วันที่ 1 ก.พ. 48 โรงเรียน ภักดีพาณิชการและเทคโนโลยี จังหวัดพะเยา ครั้งที่ 3 วันที่ 2-3 พฤษภาคม 2548 ณ ศูนย์วิจัยพืชสวน จังหวัดเชียงราย	440	ประชาชนทั่วไป ข้าราชการ นักการเมือง พ่อค้า นักเคลื่อนไหว	7	13
กลุ่มจังหวัดที่ 3 พิษณุโลก ตาก เพชรบูรณ์ สุโขทัยและ อุตรดิตถ์	2	ครั้งที่ 1 วันที่ 19 ม.ค 48 ณ โรงแรม เทพนคร จังหวัดพิษณุโลก ครั้งที่ 2 วันที่ 11 พ.ค 48 ณ สำนักงานสหกรณ์การเกษตร จังหวัด เพชรบูรณ์	400	ประชาชนทั่วไป นักศึกษา ข้าราชการ ผู้นำท้องถิ่น นักการเมือง	4	4

กลุ่มจังหวัด	จำนวน เวที	การจัดเวทีฯ	จำนวน ผู้เข้าร่วม	องค์ประกอบผู้เข้าร่วม	จำนวนประเด็น สาธารณะ	จำนวนแนวทางการ ดำเนินการ
กลุ่มจังหวัดที่ 4 นครสวรรค์ อุทัยธานี กำแพงเพชรและพิจิตร	3	ครั้งที่ 1 วันที่ 19 ม.ค 48 ณ ศาลาว่าการ จังหวัดพิจิตร ครั้งที่ 2 วันที่ 23 ม.ค 48 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏจังหวัดกำแพงเพชร. ครั้งที่ 3 วันที่ 25 มี.ย 48 ณ โรงแรม NSC จังหวัดนครสวรรค์	601	ข้าราชการครู นักศึกษา ประชาชน ทั่วไป นักการเมือง	4	7
กลุ่มจังหวัดที่ 5 ปทุมธานี นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา และอ่างทอง	3	ครั้งที่ 1 วันที่ 11 ธ.ค 47 ณ โรงแรมอยุธยาแกรนด์ไฮเต็ล จังหวัดอยุธยา ครั้งที่ 2 วันที่ 17 ธ.ค 48 ณ โรงเรียนวัดบางพูน จังหวัดนนทบุรี ครั้งที่ 3 วันที่ 3 มี.ค 48 ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จังหวัดปทุมธานี	478	ประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และนักการเมือง	8	7
กลุ่มจังหวัดที่ 6 สิงห์บุรี สระบุรี ชัยนาทและลพบุรี	4	ครั้งที่ 1 วันที่ 17 ธ.ค 47 ณ ศาลาว่าการ จังหวัดชัยนาท ครั้งที่ 2 วันที่ 19 ม.ค 48 ณ หอประชุมโรงพยาบาล จังหวัดสระบุรี ครั้งที่ 3 วันที่ 21 ม.ค 48 ณ ศาลาว่าการ จังหวัดสิงห์บุรี ครั้งที่ 4 วันที่ 26 ม.ค 48 ณ ศาลาว่าการ จังหวัดลพบุรี	929	กลุ่มนักศึกษา ประชาชนทั่วไป ข้าราชการ และนักการเมือง	7	8

กลุ่มจังหวัด	จำนวน เวที	การจัดเวทีฯ	จำนวน ผู้เข้าร่วม	องค์ประกอบผู้เข้าร่วม	จำนวนประเด็น สาธารณะ	จำนวนแนวทาง การดำเนินการ
กลุ่มจังหวัดที่ 7 กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี และ นครปฐม	1	วันที่ 30 ม.ค 48 ณวิทยาลัย อาชีวศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี	200	ผู้นำชุมชน ประชาชนทั่วไป ข้าราชการ	4	3
ก ลุ่ม จั ง ห ว้ ด ที่ 8 สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์	1	วันที่ 25 ม.ค 48 ณห้องประชุมสถานี วิทยุแห่งประเทศไทย จังหวัดเพชรบุรี	153	ประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน และ ข้าราชการ	4	4
กลุ่มจังหวัดที่ 9 ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ นครนายก และสระแก้ว	2	ครั้งที่ 1 วันที่ 27 ธ.ค 47. ณ วัดบาง แตน ต.บางแตน อ.บ้านสร้าง จังหวัด ปราจีนบุรี ครั้งที่ 2 วันที่ 28 พ.ค. 48 ณ ศูนย์ ประสานงานเครือข่ายภาคประชา สังคม จังหวัดนครนายก	468	ข้าราชการ ผู้นำชุมชน นักศึกษา และ ประชาชนทั่วไป	3	3
กลุ่มจังหวัดที่ 10 ระยอง ชลบุรี จันทบุรี และตราด	3	ครั้งที่ 1 วันที่ 23 ธ.ค 47 ณ หอประชุมศูนย์การศึกษานอก โรงเรียน. จังหวัดระยอง ครั้งที่ 2 วันที่ 23 ม.ค 48 ณ หอสมุด แห่งชาติรัชมังคลาภิเษก จังหวัด จันทบุรี ครั้งที่ 3 24 ม.ค 48 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดชลบุรี	600	ประชาชน ข้าราชการ พ่อค้า/นักธุรกิจ นักการเมือง	4	7

กลุ่มจังหวัด	จำนวน เวที	การจัดเวทีฯ	จำนวน ผู้เข้าร่วม	องค์ประกอบผู้เข้าร่วม	จำนวนประเด็น สาธารณะ	จำนวนแนวทางการ ดำเนินการ
กลุ่มจังหวัดที่ 11 หนองคาย อุดรธานี หนองบัวลำภู และ เลย	2	ครั้งที่ 1 วันที่ 26 ธ.ค 47 ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่นวิทยาเขต จังหวัดหนองคาย ครั้งที่ 2 วันที่ 21 พ.ค 48 ณ โรงพยาบาลสมเด็จพระพุทธราช อ. บ้านดุง จังหวัดอุดรธานี	470	ประชาชนทั่วไป ข้าราชการ และ นักศึกษา	5	5
กลุ่มจังหวัดที่ 12 สกลนคร มุกดาหาร กาฬสินธุ์ และ นครพนม	4	ครั้งที่ 1 วันที่ 11 ธ.ค 48 ณ โรงแรม อิมเรียล จังหวัดสกลนคร ครั้งที่ 2 วันที่ 19 ม.ค 48 ณ โรงแรม พลอยพาเลซ จังหวัดมุกดาหาร ครั้งที่ 3 วันที่ 25 ม.ค 48 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดนครพนม ครั้งที่ 3 วันที่ 28 พ.ค 48 ณ โรงเรียนเขาวงพิทยาคาร จังหวัด กาฬสินธุ์	977	ประชาชนจากทุกอำเภอ ผู้นำท้องถิ่น พ่อค้า นักธุรกิจ นักศึกษา ข้าราชการ และนักการเมือง	7	10
กลุ่มจังหวัดที่ 13 ขอนแก่น ร้อยเอ็ดและมหาสารคาม	2	ครั้งที่ 1 วันที่ 18 ธ.ค 47 ณ โรงเรียนบ้านไผ่ อ.บ้านไผ่ จังหวัด ขอนแก่น ครั้งที่ 2 วันที่ 23 ม.ค 48 ณ ที่ว่าการ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	610	ประชาชน จากทุกอำเภอ นักเรียน/ นักศึกษา ข้าราชการ และ นักการเมือง	6	4

กลุ่มจังหวัด	จำนวน เวที	การจัดเวทีฯ	จำนวน ผู้เข้าร่วม	องค์ประกอบผู้เข้าร่วม	จำนวนประเด็น สาธารณะ	จำนวนแนวทาง การดำเนินการ
กลุ่มจังหวัดที่ 14 ประกอบด้วยบุรีรัมย์ ชัยภูมิ สุรินทร์ และนครราชสีมา	4	ครั้งที่ 1 วันที่ 18 ธ.ค 47 ณ หอประชุมติณสูลานนท์จังหวัด นครราชสีมา ครั้งที่ 2 วันที่ 22 ธ.ค 47 ณ การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสุรินทร์ ครั้งที่ 3 วันที่ 27 ธ.ค 47 ณ ศาลา ว่าการ จังหวัดชัยภูมิ ครั้งที่ 4 วันที่ 10 ม.ค 48 ณ โรงเรียนชุมชนอีสาน อ. สตึก จังหวัดบุรีรัมย์	728	ประชาชนจากทุกอำเภอ ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และ นักการเมือง	8	8
กลุ่มจังหวัดที่ 15 ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี	2	ครั้งที่ 1 วันที่ 10 ธ.ค 47 ณ โรงเรียน เลิงนกทา อ.เลิงนกทา จังหวัดยโสธร ครั้งที่ 2 วันที่ 10 ม.ค 2548 ณ ... จังหวัดอำนาจเจริญ	407	ประชาชนจากทุกอำเภอ ผู้นำชุมชน นักศึกษา พ่อค้า ข้าราชการ และ นักการเมือง	8	10
กลุ่มจังหวัดที่ 16 ชุมพร สุ ราษฎร์ธานี และระนอง	3	ครั้งที่ 1 วันที่ 8 – 9 ม.ค 48 เป็นการ ร่วมกันจัดทั้งภาค ในเวที Big Bang ภาคใต้ ณ โรงแรมแกรนด์ไฮแอท จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครั้งที่ 2 วันที่ 1-2 ก.พ 48 ณ PN ริตอร์ทจังหวัดชุมพร ครั้งที่ 3 วันที่ 4 ก.พ. 48 ณ หอประชุมโรงแรมเนชั่นมอลล์การ บริหารส่วนจังหวัดระนอง	700	ประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และนักการเมือง	5	6

กลุ่มจังหวัด	จำนวน เวที	การจัดเวทีฯ	จำนวน ผู้เข้าร่วม	องค์ประกอบผู้เข้าร่วม	จำนวนประเด็น สาธารณะ	จำนวนแนวทางการ ดำเนินการ
กลุ่มจังหวัดที่ 17 นครศรีธรรมราช ตรัง และ พัทลุง	2	ครั้งที่ 1 วันที่ 8-9 ม.ค 48 เป็นการ ร่วมจัดทั้งภาค ในเวที Big Bang ณ โรงแรมแกรนด์สแวลด์กษณ จังหวัด สุราษฎร์ธานี ครั้งที่ 2 วันที่ 16 ก.พ 48 ณ ศูนย์ ประสานงานภาคีเครือข่ายภาค ประชาชน จังหวัดพัทลุง	150	ประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และนักการเมือง	4	4
กลุ่มจังหวัดที่ 18 ภูเก็ต พังงา และกระบี่	3	ครั้งที่ 1 วันที่ 8 – 9 ม.ค 48 เป็นการ ร่วมกันจัดทั้งภาค ในเวที Big Bang ภาคใต้ ณ โรงแรมแกรนด์สแวลด์กษณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครั้งที่ 2 วันที่ 17 ม.ค 48 ณ ห้อง ประชุมโรงเรียนสตรีพังงา ครั้งที่ 3 วันที่ 30 – 31 มี.ค 48 ณ ศูนย์ประสานงานประชาสังคม จังหวัดกระบี่	50	ประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และนักการเมือง	3	6
กลุ่มจังหวัดที่ 19 ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส	1	วันที่ 8 – 9 ม.ค. 48 เป็นการร่วมกัน จัดทั้งภาค ในเวที Big Bang ภาคใต้ ณ โรงแรมแกรนด์สแวลด์กษณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	50	ประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และนักการเมือง	3	5

กลุ่มจังหวัด	จำนวน เวที	การจัดเวทีฯ	จำนวน ผู้เข้าร่วม	องค์ประกอบผู้เข้าร่วม	จำนวนประเด็น สาธารณะ	จำนวนแนวทาง การดำเนินการ
กลุ่มจังหวัดที่ 20 สงขลา และสตูล	2	ครั้งที่ 1 วันที่ 8 – 9 ม.ค 48 เป็นการ ร่วมกันจัดทั้งภาค ในเวที Big Bang ภาคใต้ ณ โรงแรมแกรนด์ไฮเวย์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครั้งที่ 2 วันที่ 29 เม.ย 48 ณศูนย์ ประสานงานเครือข่ายประชาคม จังหวัดสงขลา	260	ประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน นักศึกษา ข้าราชการ และนักการเมือง	5	6
รวม	49		11,263		102	127

ตาราง 2 แสดงประเด็นสาธารณะ ข้อเสนอแนะทางนโยบาย และแนวทางการเคลื่อนไหวต่อรายการกลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาธารณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนะทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 1 เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และ แม่ฮ่องสอน	1. ปัญหาเกษตรกรไม่ได้รับการแก้ไขอย่างต่อเนื่อง ในเชิงนโยบาย และการปฏิบัติ ทั้งเรื่องหนี้สิน ที่ ต่อนั้นเกษตรกรไม่สามารถชำระหนี้ตามเงื่อนไข สถาบันการเงินได้ ราคาสผลผลิตตกต่ำ การผูกขาด ของพ่อค้าคนกลาง เอกสารสิทธิที่ดินทำกิน รวมถึง การสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถพึ่งตนเองโดยไม่ ต้องกู้ยืม เช่น การส่งเสริมเกษตรกรรมแบบยั่งยืน 2. ปัญหาการเปิดการค้าเสรี (FTA) โดยเฉพาะกับ จีนที่ส่งสินค้าราคาถูกมาตีตลาด ทำให้ภาคเกษตร ไทยได้รับผลกระทบ 3. วัฒนธรรมท้องถิ่นมีมากมายหลายประเภท แต่ ขาดการส่งเสริม ทำให้ไม่สามารถทำรายได้ให้กับ ท้องถิ่น 4. นโยบาย ทิศทาง และการปฏิบัติการ ในเรื่องการ จัดการทรัพยากรดิน น้ำ ป่า ขาดความชัดเจน จึง ต้องการความชัดเจนในเรื่องนี้ และให้การสนับสนุน พรบ. ป่าชุมชน เพื่อคนอำนาจการดูแล ทรัพยากรธรรมชาติให้ชุมชน 5. การบังคับใช้กฎหมายของภาครัฐไม่เป็นธรรมกับ ประชาชน โดยเฉพาะกับชนกลุ่มน้อย ขณะที่ข้อ ประโยชน์ให้กับนายทุน ทั้งเรื่องการเข้าใช้ ทรัพยากรธรรมชาติ การกีดกันชนกลุ่มน้อยในพื้นที่	1.รัฐฯ ต้องประกันราคาสินค้าการเกษตร และควบคุม ราคาสผลผลิตให้เป็นธรรม มีมาตรการป้องกันการค้า ราคาจากพ่อค้าคนกลาง กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำ ให้เกษตรกร ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงสินค้าการเกษตร และผลักดันเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรม 2. ส่งเสริมการทำการเกษตรที่ใช้หลักเศรษฐกิจเพียง ทั้งเกษตรกรรมยั่งยืน เกษตรผสมผสาน 3. รัฐเร่งสำรวจและออกเอกสารสิทธิให้เกษตรกร ประกาศแนวเขตป่าสงวนให้ชัดเจน ยกเลิกเขตป่าสงวน ที่เสื่อมโทรมให้ประชาชนเข้าใช้ประโยชน์ ดำเนินการ กับผู้ถือสิทธิที่ดินบุกรุกป่า และสนับสนุน พ.ร.บ. ป่า ชุมชน ตามที่ภาคประชาชนเสนอ 4. กำหนดประเภทของสินค้าที่สามารถเปิดเข้ารับ การค้าเสรี (FTA) โดยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่เสียเปรียบ เนื่องจากสินค้าการเกษตรจากจีนเข้ามาตีตลาดในไทย ได้เป็นจำนวนมาก 5. ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่วัฒนธรรมท้องถิ่น และ แหล่งท่องเที่ยว ให้ออกไปสู่สากล เพื่อเป็นการนำ รายได้เข้าจังหวัด 6. เร่งสำรวจและขึ้นทะเบียนชนกลุ่มน้อยให้มีสัญชาติ ไทย 7. มีมาตรการป้องกันการเลือกปฏิบัติของภาครัฐและมี การติดตามผล	ในเชิงกลไก แขนงนำที่ประกอบด้วยผู้นำ ชุมชน/หมู่บ้าน ผู้นำศาสนา ปราชญ์ชาวบ้าน ข้าราชการบ้านาญ นักวิชาการอิสระ และนักศึกษา จะช่วยกัน เชื่อมต่อกันในระดับพื้นที่ ทำให้เกิดแกน นำในระดับอำเภอ จนถึงตำบลและ หมู่บ้าน รวมทั้งเชื่อมต่อกับเครือข่ายต่างๆ เพื่อสร้างพันธมิตรในการทำงาน เช่น เครือข่ายเกษตรพอเพียง เครือข่ายภูมิ ปัญญาท้องถิ่น เครือข่ายปกป้องสิทธิ เป็น ต้น ในเชิงกระบวนการเคลื่อนไหว จะเริ่มจาก การรวบรวมประเด็นปัญหาพื้นที่ และทำทะเบียนสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง และ สังเคราะห์ความรู้ในการแก้ไขปัญหา จากนั้นจะจัดเวทีเสวนาเพื่อวิเคราะห์ ปัญหา และหาแนวทางแก้ไข โดยมี นักวิชาการอิสระเข้าร่วมให้ความรู้และ แนวทาง และร่วมกันพัฒนาเป็นข้อเสนอ ในเชิงนโยบาย เพื่อเสนอต่อหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องและพรรคการเมือง โดยกำหนด ช่วงเวลาในการติดตามผลที่ชัดเจน และ ใช้กลไกการสื่อสารที่หลากหลาย เพื่อ สื่อสารการเคลื่อนไหวต่อสาธารณะ

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาธารณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนะทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวด่วนเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 2 เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน	1. ประชาชนยังขาดความรู้และความเข้าใจถึง ความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบการทำงานของของภาคราชการ และการเมือง ส่งผลให้ถูกเอาเปรียบ เสียโอกาสที่จะได้รับ สิทธิอันควร และเป็นช่องทางให้กับการเมืองทุจริต 2. ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ จากปัญหามายืนที่ไม่ได้รับการแก้ไขจากภาครัฐและการเปิดเสรีทางการค้า (FTA) 3. ป่าถูกบุกรุกโดยนายทุน และชุมชนไม่ได้รับการ สนับสนุนให้มีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างจริงจัง 4. ปัญหาการว่างงานของประชาชนและเยาวชนนอก การผลิตและการเรียน ที่ส่งผลต่อการเกิดปัญหาสังคมหลายอย่างตามมา 5. การส่งเสริมการศึกษาเยาวชนและการป้องกัน การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร 6. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ ปัจจุบัน และไม่เอื้อต่อการบริหารเพื่อพัฒนาชุมชน 7. ปัญหาของชุมชนที่เกิดจากการสร้างแก่งเสือเต้น ทั้งเรื่องค่าตอบแทนการเวนคืนที่ดิน การจัดสรรที่ดิน ทำกินและอยู่อาศัยให้ชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบ รวมถึงการประกอบอาชีพยังไม่ถูกแก้ไข/ดำเนินการ	1. ส่งเสริมให้ประชาชน และกลุ่มประชาสังคม มี บทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาของท้องถิ่น การติดตาม ประเมินผลการทำงานของ ส.ว. ส.ส. หน่วยงานราชการ โดยสนับสนุนให้เกิดสภาพระชน โดยวิธีการประเมินผลการทำงานของ ส.ส. และ ส.ว. โดยวิธีประชาพิจารณ์ 3. ส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตร และ รมร่งการค้าใช้ชีวภาพแทนสารเคมี 4. สนับสนุนการทำตลาดสินค้าพื้นบ้าน และการมี ตลาดท้องถิ่น เพื่อให้ชุมชนมีระบบเศรษฐกิจที่พึ่งพา ตนเองได้ 6. ออกนโยบายการประกันราคาสินค้าเกษตร ที่เป็น ธรรม 7. ยับยั้งยกเลิก การเปิดเสรีทางการค้า ที่ทำให้ เกษตรกรไทยเสียเปรียบ 8. ส่งเสริมให้ชุมชนมีสิทธิในการอนุรักษ์ทรัพยากร และ ผลักดัน พ.ร. บ. ป่าชุมชน 10. เปิดเผยข้อมูลผลกระทบจากอุตสาหกรรมที่จะ เกิดขึ้นต่อชุมชน 11. พัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและ สร้างคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมกัน 12. จัดให้มีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาดูเฉพาะ 13. เร่งแก้ไขปัญหามายืนที่ได้รับผลกระทบจากการ สร้างเขื่อนแก่งเสือเต้นโดยเร็ว ทั้งเรื่องค่าตอบแทนการ เวนคืนที่ดิน การจัดสรรที่ดินทำกินและอยู่อาศัยและ การจัดหาอาชีพ	ในเชิงกลไก จะตั้งคณะกรรมการ ผู้รับผิดชอบ ที่มาจากผู้นำชุมชน องค์การพัฒนาเอกชน เยาวชนและ นักศึกษา ในเชิงกระบวนการเคลื่อนไหว ใช้แนวทาง การรวบรวมพลังทางวัฒนธรรม ภูมิ ปัญญาของท้องถิ่นเป็นเครื่องมือในการ สร้างความเข้มแข็งในท้องถิ่น โดยรวบรวม ผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน ด้านวัฒนธรรม ท้องถิ่น ร่วมกับภาคส่วนอื่นๆ พัฒนาเป็น หลักสูตรการพัฒนาท้องถิ่น และส่งเสริม กิจกรรมด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น และจะจัด กระบวนการสื่อสารเผยแพร่ข้อมูลต่อ สาธารณะอย่างต่อเนื่อง

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาธารณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนะทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 3 พิษณุโลก ตาก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุตรดิตถ์	1. เกษตรกรมีหนี้สินมากขึ้น อันเนื่องมาจากต้นทุนการผลิตที่เพิ่ม ขณะที่ผลผลิตไม่เพิ่มขึ้นเนื่องจากเมล็ดพันธุ์จากของพ่อค้าที่ขายไม่มีคุณภาพ ระบายไม่สอดคล้องกับราคาผลผลิตที่ตกต่ำ ถูกซ้ำด้วยภัยธรรมชาติ การขาดแคลนแหล่งน้ำ ราคาสินค้าและค่าครองชีพที่สูงขึ้น จึงต้องกู้ยืมเงินทั้งในและนอกกระบบ ทำให้วงจรหนี้สินไม่หมุนไม่จบ โดยไม่ได้รับการแก้ไขจากรัฐบาลอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ให้อีอีเอตัวรอดเป็นครั้งๆ ไป 2. ประชาชนไม่มีโอกาสกำหนดนโยบาย ทิศทางในการพัฒนา และการสนับสนุนให้สามารถติดตามตรวจสอบการทำงาน การใช้อำนาจของภาครัฐ หลายนโยบายจึงเป็นไปเพื่อตอบสนองของประชาชนของภาคการเมืองและพรรคพวก แม้รัฐธรรมนูญปัจจุบัน และรัฐบาลจะบอกว่าเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมแล้ว แต่ในทางปฏิบัติยังไม่เป็นผล เพราะไม่ได้รับการสนับสนุนจากกลไกต่างๆ จะเห็นได้จาก การเข้าชื่อถอดถอน การพิจารณาพิพากษา การศึกษาผลกระทบจากโครงการต่างๆ ไม่ได้รับความสนใจและนำไปใช้ ยึดเอาประโยชน์และพวกพ้องมากกว่า 3. การพัฒนาสี่แยกอินโดจีน ให้เป็นศูนย์กลางของภูมิภาค 4. สิทธิชุมชนที่อยู่อาศัยและที่พำนัก	1. รัฐต้องมียุทธศาสตร์การสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเกษตรกรอย่างครบวงจรตั้งแต่เรื่องการผลิต การจัดหาแหล่งทุนดอกเบี้ยต่ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การตลาด และการกำหนดราคา กำหนดระยะเวลาดำเนินการที่ชัดเจน ส่งเสริมให้พึ่งพาตัวเอง ลดการก่อกวนหนี้ รวมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรควบคู่กันไป สร้างระบบชลประทานให้เพียงพอกับการเกษตร โดยผันน้ำจากแม่น้ำยมมาใช้ให้มากที่สุด และสร้างกลไกดูแลจัดการที่ถาวร เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการแก้ไขปัญหา 2. สนับสนุนให้ประชาชนตระหนัก และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีการทำประชาพิจารณ์ในโครงการต่างๆ ของรัฐ การตรวจสอบการทำงานทั้งการใช้อำนาจ การใช้งบประมาณ และการอนุมัติโครงการต่างๆ โดยตั้งสภามอบหมายให้กลไกประชาชน เช่น ปปช. ภาคประชาชน และงบประมาณเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าวในทุกจังหวัดทั่วประเทศ และตอบสนองผลการดำเนินงาน การภาคประชาชนในการติดตาม ตรวจสอบการทำงาน การทุจริต การใช้อำนาจ ของภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม และโดยความรวดเร็ว และสนับสนุนการทำงานของสื่อเพื่อตรวจสอบการทำงานของภาครัฐอย่างจริงจัง 3. พัฒนากลุ่มจังหวัดให้เป็นศูนย์กลางทางการค้า ในกลุ่มประเทศอินโดจีน 4. จัดสวัสดิการด้านสาธารณสุขอย่างทั่วถึง รวมทั้งการบูรณาการการศึกษา ให้สอดคล้องกับวิถีชุมชนและเข้าถึงเยาวชนผู้ด้อยโอกาสได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง	ในเชิงกลไกขับเคลื่อน จะสร้างกลไกประสานงาน ที่เชื่อมร้อยเครือข่ายทุกเครือข่ายในพื้นที่ ทั้งเพื่อเฝ้าระวังปัญหา จักรบวนการเรียนรู้ และติดตามความคืบหน้า ในเชิงกระบวนการ จะจัดเวทีเรียนรู้ และติดตามความคืบหน้าของการแก้ไข ปัญหาตั้งกลุ่ม กระบวนการการมีส่วนร่วม เพื่อทำงานร่วมกับภาครัฐในการแก้ปัญหาต่างๆ รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของทางราชการและข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาระณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 4 นครสวรรค์ อุทัยธานี กำแพงเพชรและ พิจิตร	1. ภาคเกษตรกรรม ไม่ได้ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ อย่างจริงจังและจริงจัง ในเรื่องราคาผลผลิตที่เป็นธรรม ส่วนใหญ่จะเอื้อประโยชน์ให้กับพ่อค้าคนกลาง ทำให้เกษตรกรมีปัญหาหนี้สิน อันเนื่องจากราคาดินค้าตกต่ำ และการถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง รวมทั้งขาดการสนับสนุนเรื่องการค้าของสินค้าพืชเกษตรที่เป็นรูปธรรม 2. การจัดที่ดินภาครัฐโดย สปก. มีการตรวจสอบ การถือครองที่ดินเพื่อการเกษตรล่าช้า 3. มีการบุกุกเข้าไปสร้างสิ่งก่อสร้างในแม่น้ำปิงโดยผู้มีอิทธิพล แต่ไม่ได้รับการจัดการโดยภาครัฐ 4. การทุจริตคอร์รัปชั่นมีมากขึ้น กระบวนการตรวจสอบของภาครัฐ และการเมือง เป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนบุคคล/ส่วนตัว มากกว่าประโยชน์ของประเทศไทย บุคคลที่ออกมาเปิดเผยเรื่องการเมือง ไม่ได้ได้รับความคุ้มครอง การสนับสนุนให้ประชาชนมา มีบทบาทในเรื่องนี้ไม่มีความเป็นรูปธรรม	1. ผลักดันกฎหมายการเกษตร เพื่อปกป้องและคุ้มครองผลประโยชน์เกษตรกร เช่น การกำหนดราคาผลผลิต การคุ้มครองลิขสิทธิ์พันธุ์พืช และเร่งการค้าเงินงานของ สปก. 2. สนับสนุนการทำเกษตรชีวภาพ การทำปุ๋ยจากธรรมชาติ การลดการใช้สารเคมี โดยตั้งกองทุนเพื่อจัดตั้งและดำเนินการผลิตปุ๋ยชีวภาพให้เป็นเงินกู้ระยะยาว หรือตั้งกองทุนเพื่อซื้อปุ๋ยชีวภาพ 3. สนับสนุนการตั้งโรงเรียนชาวนาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางการเกษตร สร้างนักวิจัย นักวิชาการเกษตรชุมชน เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต และการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อต่อรองราคา 30 กลุ่มทั่วจังหวัด 4. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และสนับสนุนให้ตั้งสมาคมชาวบ้านเพื่อดูแลแหล่งน้ำ 5. สนับสนุนให้มีการแปรรูปผลผลิตให้เป็นอุตสาหกรรม และวางแผนและจัดตลาดต่างประเทศให้โดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง 6. เร่งปราบปรามผู้มีอิทธิพล โดยไม่หวังผลทางการเมือง และผลักดันกฎหมายรับรองประชาชนในการดำเนินการตรวจสอบการทุจริต และคุ้มครองผู้ให้ข้อมูลการทุจริต 7. เร่งฟื้นฟูแม่น้ำปิงให้สมบูรณ์ ควบคุมไม่ให้มีการบุกรุกสร้างสิ่งก่อสร้างล้ำเข้าไปในแม่น้ำ	ในเชิงกลไกขับเคลื่อน จะให้แกนนำชุมชน กลุ่ม ชุมชนต่างๆ นักศึกษา ข้าราชการ เป็นแกนหลักดำเนินงาน ในเชิงกระบวนการ จะมีการจัดทำฐานข้อมูลปัญหา และสมาชิกทั้งที่ เกี่ยวข้องกับปัญหา ผู้สนใจการแก้ไข ปัญหา และจัดเวทีลานบ้านลานเมือง ให้เป็นเวทีแสดงความคิดเห็นของประชาชน และเชิญนักวิชาการ ปราชญ์ชาวบ้านให้ข้อมูล ความรู้ กับสมาชิก และผู้สนใจ มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ต่างๆ ผ่านสื่อวิทยุชุมชน และสื่ออื่นๆ นอกจากนี้ ยังจะจัดการระดมทุนเพื่อใช้ในการทำงาน เพื่อให้เกิดความ เป็นอิสระของการทำงานอีกด้วย

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาธารณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 5 ปทุมธานี นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา และอ่างทอง	1. การทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ องค์การปกครองท้องถิ่น นักการเมือง ผ่านโครงการต่างๆ มีมาก ไม่ถูกดำเนินการจริงจัง ประชาชนขาดการสนับสนุน ให้มีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ไขปัญหา ทำให้ประเทศชาติและประชาชนเสียหาย เสียประโยชน์ที่ควรได้รับ 2. กองทุนหมู่บ้านถูกยุบไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ โดยไม่มีการติดตามการใช้จ่าย ส่งผลให้เกิดปัญหาหนี้สินของประชาชนเพิ่มขึ้น และมีหนี้เสียในกองทุน 3. ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นมลพิษ กระทบต่อสถานที่ท่องเที่ยว 4. ปัญหาที่อยู่อาศัยของชุมชน 5. ปัญหาด้านเศรษฐกิจตกต่ำ ประชาชนว่างงาน ส่งผลให้ประชาชนมีรายได้น้อย 6. การส่งเสริมให้สร้างผลิตภัณฑ์ของตำบล แต่ทำแล้วขายไม่ได้ราคา 7. ปัญหาที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมในชุมชนเสื่อมโทรม 8. พัฒนาการศึกษาและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น	1. ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่สิทธิของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ กรณี ให้มีส่วนร่วมในการบริหารงานของรัฐบาล การบริหารงบประมาณ และการตรวจสอบ เป็นต้น ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบปัญหาหรือรับต้น และเปิดเผยข้อมูลของรัฐฯ ให้ประชาชนทราบ 2. ส่งเสริมอาชีพการทำเหมืองแร่ธรรมชาติ ชนพื้นเมือง และเพาะปลูกพืชผสมผสาน โดยใช้พื้นที่ของตนเอง รวมทั้งพัฒนาแหล่งโบราณสถานที่ยังไม่ได้รับการบูรณะ พัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มโอกาสให้กับประชาชนในพื้นที่ 3. เ่งปรับปรุงภูมิทัศน์ คูคลองต่าง ๆ ที่เสื่อมสภาพ ให้คงสภาพที่สมบูรณ์ และบูรณะโบราณสถานที่เหลือโทรม เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการท่องเที่ยว ที่เป็นรายได้หลักของจังหวัด รวมทั้งพัฒนาระบบการคมนาคมให้สะดวก 4. สนับสนุนการทำตลาดให้กับสินค้าประจำตำบล รวมทั้งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้เข้าสู่จังหวัด 5. กำหนดนโยบายในการกำกับดูแลเงินกองทุนต่าง ๆ ที่รัฐจัดลงไปสู่หมู่บ้าน เพื่อป้องกันการนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ 6. เ่งสำรวจประชากรที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่าง ๆ เพื่อจัดระบบสาธารณสุขให้ทั่วถึง และมีมาตรฐาน รวมทั้งจัดระบบตรวจสุขภาพมาตรวจสุขภาพของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมอย่างจริงจัง 7. ให้ความสำคัญในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น	ในเชิงกลไกดำเนินงาน จะจัดการประชุมภาคีทั้งหมดทั้งแกนนำชุมชน ประชาสังคม และเครือข่ายต่างๆ เพื่อวางแผนร่วมกัน รับผิดชอบในระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับอำเภอ จนถึงตำบล และผู้รับผิดชอบเชิงประเด็นปัญหาให้ชัดเจน ในเชิงกระบวนการ จะมีกระดุมหมุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายพื้นที่ และเชิงประเด็น ให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาระณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนะทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวด่วน
กลุ่มจังหวัดที่ 6 สิงห์บุรี สระบุรี ชัยนาท และลพบุรี	1. ปัญหามลพิษอันเกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมปล่อยออกมา โดยที่ภาครัฐไม่เข้าไปดำเนินการตรวจสอบและดำเนินการให้เกิดการแก้ไขโดยเร็ว และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย 2. ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในการเมืองท้องถิ่น เช่นในการเลือกตั้ง และประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมือง 3. ปัญหาความเป็นธรรมเชิงโครงสร้าง ประชาชนถูกละเมิดสิทธิ โดยที่รัฐขาดการสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจในเรื่องที่มีผลกระทบต่อประชาชน รวมถึงการตรวจสอบอำนาจรัฐ 4. ปัญหาโครงการ 30 รัชชาภิเษก ที่มีการดูแลผู้ประโยชน์ไม่เท่าเทียมกับคนที่ใช้สวัสดิการรัฐรูปแบบอื่น 5. ปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ และขาดแหล่งน้ำใช้ในการเกษตร ทำให้เกษตรกรมีหนี้สินเพิ่ม 6. ปัญหาเยาวชนติดยาเสพติด 7. ปัญหาช่องว่างของคุณภาพชีวิต และความเหลื่อมล้ำของเมืองและชนบท	1. รัฐต้องจริงจังในการตรวจสอบโรงงานอุตสาหกรรมที่ปล่อยมลพิษ และดำเนินการลงโทษให้ถึงที่สุด โดยใช้มาตรการขั้นเด็ดขาด 2. สนับสนุนการทำเกษตรกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งเรื่องความรู้ รวมถึงการจัดสรรที่ดินทำกิน กำหนดนโยบายการ พร้อมทั้งสนับสนุนมาตรการลดต้นทุนการผลิต เช่นการส่งเสริมให้เกษตรกรทำปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืชจากธรรมชาติด้วยตนเอง เพื่อพึ่งตนเองในระยะยาว พร้อมสนับสนุนการตลาด การประกันราคาสินค้า และจัดหาเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำร้อยละ 1 ตั้งตลาดกลางสำหรับขายสินค้า การเกษตร พัฒนาระบบชลประทานและการสร้างอ่างเก็บน้ำให้ทั่วถึง พอเพียง มั่นคงจากแม่น้ำเจ้าพระยามาใช้ 3. ปรับเปลี่ยนการผลิตภาคการเกษตร ไปสู่สินค้าที่มีศักยภาพ อาทิ ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์เชิงพาณิชย์ พัฒนาการผลิตพืชผักปลอดสารพิษ การเลี้ยงปลา และการเลี้ยงผึ้ง และการส่งเสริมอาชีพ เช่น หัตถกรรม การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การเกษตร ฯลฯ 4. เร่งฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย โดยให้ประชาชนเข้ามาส่วนร่วม อาทิ จัด zoning โรงงานอุตสาหกรรม การปลูกป่าทดแทน และการเฝ้าระวังปัญหาอันเกิดจากมลภาวะ 5. ใช้กระบวนการทั้งทางกฎหมายและทางสังคมเพื่อปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน โดยมีการดำเนินการที่เด็ดขาดกับเจ้าหน้าที่รัฐที่ทุจริต และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบการทุจริต และให้ควบคุมตรวจสอบประชาชนผู้แจ้งเบาะแส และต่อต้านการทุจริต รวมทั้งมีบทบาทในการกำหนดนโยบาย และตรวจ สอบการใช้	ในเชิงกลไกกับเคลื่อน จะประสานผลักดัน และพัฒนาศักยภาพแกนนำภาคส่วนต่างๆ ให้เกิดศูนย์ประสานงานภาคประชาชน ที่ประกอบด้วยฝ่ายประชาสังคม ผู้นำศาสนา ผู้นำชุมชน ครูอาจารย์ ปราชญ์ชาวบ้าน ข้าราชการ เยาวชน เป็นแกนดำเนินการ ในเชิงกระบวนการ จะจัดเวทีพบปะอย่างต่อเนื่องของภาคีต่างๆ ในพื้นที่ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ และพัฒนาศักยภาพแกนนำ และตั้งเป็นกลุ่มติดตามปัญหาในเชิงประเด็น เช่น ประเด็นทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นการทุจริตคอร์รัปชัน และผู้มีอิทธิพล เป็นต้น ตลอดจนรวบรวมความรู้ต่างๆ ในการดำเนินงาน เช่น ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า เป็นต้น และผู้มีอิทธิพล เป็นต้น ตลอดจนรวบรวมความรู้ต่างๆ ในการดำเนินงาน เช่น ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อม และจัดทำเป็นฐานข้อมูลของพื้นที่ จากนั้น ก็จัดทำเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนปัญหา และหาแนวทางออกกับประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนเป็นเวทีเพื่อให้ความรู้ในเรื่องสิทธิและการปกป้องรักษาสิทธิของประชาชนในด้านต่างๆ รวมทั้งการผลักดันให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานของ

		อำนาจรัฐ การคำนวนขององค์อิสระอย่างมีประสิทธิภาพ 6. พัฒนาการสื่อสารให้เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะมากที่สุด 7. ออกมาตรการควบคุม และติดตามการปฏิบัติของสถานพยาบาลในโครงการ 30 บาท ให้บริการต่อประชาชนอย่างเท่าเทียม และให้สวัสดิการด้านสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ 8. พัฒนาระบบการศึกษาให้เข้าถึงระดับรากหญ้า เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ รมรจคให้เยาวชนมีค่านิยมที่ถูกต้อง สอดคล้องกับวัฒนธรรมอันดีงาม	ประชาชน โดยการทำงานทั้งหมด จะมีการสื่อสารข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบอย่างต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 7	ประเด็นสาธารณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ 1. สนับสนุนให้ประชาชน กลุ่มประชาสังคม มีส่วนร่วมทางการเมือง ดูแล ตรวจสอบการทำงานของ จ.นท. รัฐรวมทั้งการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชั่นอย่างจริงจัง 2. กำหนดนโยบายสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดูแลปัญหาอาชญากรรม ไม่ให้ตกไปอยู่ปราบปรามควบคุมไปด้วย 3. จัดสรรที่ดินทำกินให้เกษตรกรอย่างชอบธรรม ไม่ให้ตกไปอยู่ในมือของนายทุน	แนวทางเคลื่อนไหวด่วน ในเชิงกลไกการขับเคลื่อน จัดเวทีขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะระดับจังหวัดเพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายในจังหวัดและรวมเครือข่ายสื่อต่างๆ เพื่อสร้างกลไกให้กับประชาชนเข้าจับบทบาทหน้าที่การมีส่วนร่วม ในเชิงกลไกกระบวนการเคลื่อนไหว ผลักดันสภาประชาชนและพัฒนาศักยภาพแกนนำ ตั้งทีมงานวิชาเพื่อสืบค้นข้อมูลโครงการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมรวมทั้งร่วมมือกับภาครัฐในการนำเรื่องปัญหาการทุจริตคอร์รัปชั่นและปัญหาอาชญากรรม
กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรีและนครปฐม		1. ปัญหาการบุกรุกและทำลายสภาพแวดล้อม 2. ปัญหาทุจริตในหน่วยงานรัฐท้องถิ่นมีมาก ทั้งการรับสินบน การออกสัมปทานบัตรที่เอื้อประโยชน์กับนายทุนและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม แต่ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตาม ตรวจสอบ เนื่องจากขาดการสนับสนุนในเชิงนโยบาย มาตราการและกฎหมายต่างๆ 3. ยาเสพติด และอิทธิพลในท้องถิ่นยังมีอยู่ และหน่วยงานรัฐไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจังให้หมดไป 4. เกษตรกรไม่ได้รับเอกลิทธิที่ดินทำกิน ขณะนี้นายทุนได้ไป	

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาระณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 9 ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ นครนายก และ สระแก้ว	1. ปัญหาโครงการก่อสร้างศูนย์วิจัยนิวเคลียร์ 2. สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลาย อันเนื่องมาจากการปล่อยมลพิษของโรงงานอุตสาหกรรม จากการทำการเกษตร เกิดปัญหาที่แม่น้ำปราจีนบุรี มีการใช้ทรัพยากรบกๆของ กลุ่มนักการเมือง โดยที่ไม่มีใครทำอะไร 3. เกษตรกรประสบปัญหาหนี้สิน ปัญหาเรื่องแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	1. ทบทวนโครงการก่อสร้างศูนย์วิจัยนิวเคลียร์ และเปิดให้มีการประชาสัมพันธ์ 2. จริ่งจ้งกับการแก้ปัญหาการปล่อยมลพิษของโรงงานอุตสาหกรรม จัดทำแผนที่แม่น้ำ ค้นหาจุดเสี่ยงทำลายลำน้ำ และควบคุมโรงงานไม่ให้ปล่อยมลภาวะ พร้อมทั้งจัดตั้งเครือข่ายการจัดการลุ่มน้ำ และเครือข่ายประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาทรัพยากร 3. สนับสนุนโครงการเกษตรแบบยั่งยืนเพื่อยกระดับการพึ่งตัวเอง โดยพัฒนาความรู้เทคโนโลยีทางการเกษตรให้เข้าถึงชาวบ้าน พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการพึ่งตนเอง ลดการใช้ปุ๋ยเคมี สารเคมีต่างๆ โดยหันมาใช้ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากธรรมชาติ รวมทั้งหาตลาดสินค้าเกษตร และพัฒนาแหล่งน้ำให้เพียงพอกับการเกษตร จัดสรรคลองส่งน้ำไปยังพื้นที่แห้งแล้ง	ในเชิงกลไกการเคลื่อนไหว คัดค้านการก่อสร้างศูนย์วิจัยนิวเคลียร์ รณรงค์ให้ประชาชนช่วยกันฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์ตั้งกลุ่มเกษตรปลอดสารพิษ และผลิตปุ๋ยชีวภาพ ในเชิงกระบวนการเคลื่อนไหว พัฒนาศูนย์เกษตรอินทรีย์ที่มีอยู่แล้ว ให้เป็นศูนย์สาธิตการทำเกษตรอินทรีย์และเกษตรพอเพียงรวมทั้งเป็นศูนย์กลางตลาดพืชเกษตรปลอดสารพิษจัดตั้งทีมงานวิชาการ เฝ้าติดตามโครงการนิวเคลียร์และโครงการต่างๆของรัฐเพื่อดูแลผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน พร้อมที่จะเป็นตัวกลางในการนำเสนอปัญหาของประชาชนให้กับภาครัฐ

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาระณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 10 ระยอง ชลบุรี จันทบุรี และตราด	1. เกษตรกรขาดความรู้ทางการเกษตร ส่งผลให้ผลผลิตขาดคุณภาพ ราคาผลผลิตตกต่ำ ทำให้มีหนี้สินจากการกู้ยืมเงินนอกระบบมาใช้ ส่งผลต่อสถานะครอบครัวและการดำรงชีพ 2. เกษตรกรมีปัญหาติดสารเสพติด มีค่านิยมที่ผิด ก่อปัญหาอาชญากรรม 3. มีปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรท้องถิ่น รวมทั้งในโครงการก่อสร้างของรัฐที่ไม่มีความโปร่งใส 4. มีการใช้อำนาจที่ไม่เป็นธรรมของผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น โดยรวมมือกันหลายฝ่าย ทั้งการบุกรุกป่าสงวน การเวนคืนที่ดิน	1. ให้รัฐส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อเรียนรู้การทำเกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรพอเพียง ตลอดจนการปกป้องผลประโยชน์เกษตรกรเอง รวมทั้งการพัฒนาตลาดการซื้อขายผลผลิตในท้องถิ่น และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร 2. รัฐร่วมกับชุมชน จัดทำฐานข้อมูลผลกระทบจากการทำการเกษตรแบบปัจจุบัน และเปิดเผยต่อสาธารณะ เพื่อชี้ให้เห็นปัญหาระยะยาวที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม 3. รัฐต้องมีนโยบายแก้ไขปัญหาคาผลผลิตตกต่ำ หนี้สิน เกษตรกร การป้องกันการค้าสินค้า และการจัดสรรที่ดินเพื่อการเกษตรที่ชัดเจน เป็นธรรม 4. ส่งเสริมการใช้แรงงานให้เป็นประโยชน์ของเยาวชน และการควบคุมการซื้อแรงงาน อนาคตและสภาพชีวิต และการโฆษณาสินค้าเหล่านี้ 5. รัฐต้องตรวจสอบบทบาทการทำงานขององค์กรปกครองท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ 6. จริ่งจกกับการแก้ไขปัญหาการทุจริตของข้าราชการ นักการเมือง ทั้งการใช้อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบ รวมถึงผู้มีอิทธิพลต่างๆ ที่การบุกรุกป่าสงวน และการเวนคืนที่ดินประชาชน เป็นต้น โดยไม่หวังผลทางการเมืองเพียงอย่างเดียว และเปิดเผยผลงานต่อสาธารณะ 7. ส่งเสริมการรวมกลุ่ม/เครือข่ายประชาชนติดตาม ตรวจสอบการทำงานขององค์กรท้องถิ่น ราชการ การมีเครือข่ายสื่อสารภาคประชาชน เช่น วิทยุท้องถิ่น นสพ. ท้องถิ่น เป็นต้น เพื่อสร้างการเมืองภาคพลเมืองให้เข้มแข็ง	ในเชิงกลไกขับเคลื่อน จะมีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานเครือข่ายประชาชนเพื่อดำเนินงาน โดยมีทีมวิชาการทำงานศึกษาวิจัยปัญหาและผลกระทบอย่างจริงจัง และสร้างวิทยากรในท้องถิ่นเพื่อดำเนินการ ในเชิงกระบวนการ จะมีการบูรณาการศึกษวิจัย และจัดทำฐานข้อมูลปัญหาและผู้รับผลกระทบ และภาคที่เกี่ยวข้องจัดเวทีเพื่อสร้างความเข้าใจในกระบวนการคิดเพื่อแก้ไขปัญหา และพัฒนาศาสตรียในการจัดการปัญหา ประสานสื่อมวลชนเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและขยายบทบาทภาคประชาชนในการจัดการปัญหา

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาระณนะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการแก้ไขจากเวที	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 11 หนองคาย อุดรธานี หนองบัวลำภู และเลย	1. ปัญหาการทุจริตการเลือกตั้ง อาทิ การซื้อเสียง การข่มขู่หัวคะแนน และใช้อิทธิพลในการหาเสียง 2. ปัญหาของเกษตรกร ทั้งเรื่องหนี้สินที่ดินทำกิน และขาดแหล่งน้ำทำการเกษตร 4. ปัญหาเรื่องการถ่ายทอดวิทยากรธรรม ชาติและปกครองส่วนท้องถิ่น 5. ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1. เปร่งประชาสัมพันธุ์ให้ความรู้ด้านกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และควบคุมเจ้าหน้าที่ของรัฐให้วางตัวเป็นกลาง พร้อมทั้งสนับสนุนการจัดตั้งองค์กรประชาชนเพื่อตรวจสอบการทุจริตเลือกตั้ง ในทุกหมู่บ้าน 2. เปร่งดำเนินการในเรื่องเงินกองทุนฟื้นฟูเกษตรกร เพื่อจะได้ช่วยเหลือเกษตรกรได้ และกำหนดนโยบายการผลักดันของประชาชนจากสถาบันการเงินเข้าสู่กองทุนฟื้นฟู 3. เปร่งดำเนินการจัดสรรที่ดินที่ว่างเปล่าให้เกษตรกรได้ทำกิน และผ่อนผันให้เกษตรกรสามารถนำเอาที่ดิน สปก. 4-01 จำนองในสถาบันการเงินได้ เพื่อนำเงินมาเสริมอาชีพ อาทิ ซื้อเครื่องทำปุ๋ยอัดเม็ดหรือปุ๋ยอินทรีย์ และสร้างอ่างเก็บน้ำ พร้อมทั้งพัฒนาระบบชลประทาน ให้เพียงพอต่อเกษตรกร 4. ทบทวนนโยบายที่จะถ่ายโอนการศึกษาสู่ปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากโครงสร้างของการปกครองส่วนท้องถิ่นบางพื้นที่ยังมีความพร้อมที่รองรับสถานศึกษาเข้าไปอยู่ในความดูแล 5. ตรวจสอบและควบคุมบริษัทที่ได้สัมปทานอุตสาหกรรมในแม่น้ำโขง ทำให้เกิดดลิ่งพังทะลาย พร้อมจัดระเบียบร้านค้าริมฝั่งแม่น้ำ รวมถึงการดูแลความสะอาดไม่ทิ้งขยะลงแม่น้ำลำคลอง	ในเชิงกลไกการขับเคลื่อน จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรเพื่อติดตามทวงถามเงินกองทุนฟื้นฟูเกษตรกร พร้อมทั้งรวบรวมรายชื่อผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจากที่ดินทำกิน เสนอให้กับรัฐเข้าไปแก้ไขในเชิงกระบวนการเคลื่อนไหว จัดตั้งสหกรณ์ชุมชน เพื่อดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรในด้านอุปกรณ์การทำเกษตร เช่น ซื้อเครื่องมือทำปุ๋ยอัดเม็ดหรือปุ๋ยอินทรีย์ พร้อมทั้งส่งเสริมเกษตรกรในการลงทุนเศรษฐกิจแนวเวียนนอกฤดูกาล ตั้งทีมงานภาคประชาชนขึ้นมาเพื่อตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชั่นและตรวจสอบโครงการต่างๆของภาครัฐ รวมทั้งการออกเอกสารสิทธิที่ดินทำกินเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอยู่ในมือของกลุ่มนายทุน

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาระณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 12 สกลนคร มุกดาหาร กาฬสินธุ์ และ นครพนม	1. ปัญหาหนี้สินเกษตรกร และการขาดความรู้ที่ทันสมัยในเรื่องการผลิตพืชผล 2. ขาดหน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน มีความไม่โปร่งใสในการเลือกตั้ง และการดำเนินงานโครงการของรัฐ เช่น การก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขง 3. ประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ งบประมาณท้องถิ่นให้เป็นไปตามความต้องการ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานราชการ และองค์กรปกครองท้องถิ่น ทั้งที่ไม่มีหน่วยงานรัฐอื่นได้เข้ามาทำหน้าที่ 4. ความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษา ทั้งในแง่การเข้าถึง และคุณภาพของสถานศึกษา 5. มีความขัดแย้งเรื่องที่ดินทำกินของชาวบ้านทับซ้อนกับเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข และมีเหตุการณ์ปะทะกันอยู่เป็นประจำ โดยเจ้าหน้าที่อ้างกฎหมาย มากกว่าการพิจารณาข้อเท็จจริงของเวลาการอยู่อาศัยในพื้นที่กับการประกาศเขตป่า 6. ปัญหาคุณภาพการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ ลำช้า ขั้นตอนมาก ใช้เวลาเยอะ 7. ปัญหาหนี้สินจากการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านที่ปล่อยกู้ระยะสั้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับระยะเวลาการผลิต ที่ต้องการช่วงระยะยาว	1. ส่งเสริมความรู้การเกษตรแก่ชาวบ้าน เพื่อพัฒนาผลผลิตให้ดีขึ้น รวมทั้งความรู้ ด้านการตลาด รวมทั้งจัดหาตลาดเพื่อรองรับผลผลิต รวมทั้งประกอบอาชีพเสริม เช่น การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม 2. ส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มเพื่อบริหารผลผลิตการเกษตรอย่างครบวงจร ซึ่งจะทำให้มีอำนาจในการต่อรองราคาผลผลิตได้เอง และการพึ่งตนเอง เช่น การมีโรงสีข้าวเป็นของกลุ่ม การทำปุ๋ยอินทรีย์ สารปราบศัตรูพืชธรรมชาติ การทำเกษตรผสมผสาน 3. มีนโยบายส่งเสริมจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ผู้ยากไร้ โดยแรงตรวจสอบเขตป่าสงวน กำหนดเขตที่ชัดเจน เพื่อแก้ไขปัญหาไร่ โดยเร่งทำกักขังที่ป่าสงวน และอนุญาตให้ประชาชนเข้ามาใช้พื้นที่ป่าเสื่อมโทรมในเขตป่าสงวนได้ และเร่งตรวจสอบการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำกินให้ถูกต้องตามกฎหมาย 4. สนับสนุนให้เกิดการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในสิทธิเสรีภาพทางการเมืองของประชาชน สิทธิและการมีส่วนร่วมในทางการเมือง การตรวจสอบการทำงานภาครัฐ เพื่อแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันอย่างจริงจัง โดยเปิดแผนขั้นตอน งบประมาณ และข้อมูลต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบความโปร่งใสให้ประชาชนทราบ และส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณท้องถิ่น 5. ปรับปรุงรายละเอียดคดี มุ่งเน้นที่แหล่งผลิตมากกว่าผู้ค้ารายย่อย 6. จัดสวัสดิการให้ทุนการศึกษาแก่ผู้มีรายได้ต่ำ 7. เร่งปรับปรุงคุณภาพการบริการของหน่วยงานภาครัฐ ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น และมีความสุภาพต่อประชาชน 8. ให้กองทุนหมู่บ้านปล่อยกู้ในระยะยาว 9. ส่งเสริมแรงงานส่งออก โดยลดปัญหาหน้าข้อโกง เพื่อนำรายได้เข้าประเทศ	ในเชิงกลไกขับเคลื่อนที่มีการตั้งคณะทำงานรับผิดชอบดำเนินงานสร้างการเรียนรู้และความเข้าใจเป็นรายอำเภอ และตั้งกลุ่มเฝ้าระวังปัญหาในระดับพื้นที่ ในเชิงกระบวนการ จะจัดกระบวนการเรียนรู้นโยบายของรัฐบาล และส่งเสริมความรู้เรื่องสิทธิของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ โดยจัดในลักษณะเวทีชุมชนสัญจร ที่เคลื่อนที่ไปทุกเดือน ให้ประชาชนได้มีพื้นที่แลกเปลี่ยนสถานการณ์ปัญหา และเรียนรู้ร่วมกันเพื่อหาทางออก พร้อมทั้งในมีการถ่ายทอดทางวิทยุชุมชนของพื้นที่ด้วย ขณะเดียวกันก็พยายามผลักดันให้ภาครัฐเข้ามาแก้ไขปัญหา และติดตามการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และบรรณรงค์ ผลักดันให้เกิดกลุ่มเยาวชนรุ่นใหม่เข้ามามาร่วมเป็นแกนขับเคลื่อน

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาธารณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 13 ขอนแก่น ร้อยเอ็ด และมหาสารคาม	1. โรงงานอุตสาหกรรมปล่อยมลพิษ ปล่อยน้ำเสียลงแม่น้ำชี รวมทั้งการทำเกษตรที่ใช้สารเคมีจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาลิ่งแวดล้อม 2. กองทุนฟื้นฟู ดำเนินงานล่าช้า ที่ล่าช้าส่งผลให้เกษตรกรมีภาระหนี้สินเพิ่มขึ้น ช้ำราคาสินค้าการเกษตรตกต่ำ ทำให้หนี้สินไม่หมดไป 3. ปัญหาการขาดแคลนเทคโนโลยีการศึกษา ปัญหาการโอนระบบการศึกษาให้อยู่ในการบริหารงานส่วนท้องถิ่น 4. ข้อมูลข่าวสารถูกกระจายไม่ทั่วถึง และมีการเลือกนำเสนอข่าวเพื่อป้องกันผลประโยชน์ของผู้มีอำนาจในท้องถิ่น โดยที่ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอข่าวสารที่ครบถ้วนรอบด้าน 5. มีการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยไม่มีการควบคุมตรวจสอบการทำงาน 6. ปัญหายาเสพติด	1. สนับสนุนการเกษตร เพื่อการพึ่งพาตนเอง ให้มีต้นทุนต่ำ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้ความรู้ทั้งในทางเทคนิคการผลิต และการทำแผนการตลาดอย่างต่อเนื่อง และการประกันราคาสินค้า 2. ให้กองทุนฟื้นฟู เร่งออกระเบียบการใช้จ่ายงบประมาณกองทุนเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร 3. ให้ความสำคัญในการปราบปรามแหล่งผลิตยาเสพติด รวมทั้งพัฒนาสังคมให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมให้ประชาชนเล่นกีฬา 4. ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานส่วนท้องถิ่นให้เหมาะสมในการบริหารงานการศึกษา และสนับสนุนการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5. ส่งเสริมสื่อท้องถิ่น อาทิ วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ ใหม่มাত্রฐาน และไม่ผูกครองงำ 6. ปรับปรุงระบบการบริหารงานองค์กรส่วนท้องถิ่นที่เป็นช่องโหว่ในการทุจริตคอร์รัปชัน	ในเชิงกลไกขับเคลื่อน มีการรวมกลุ่มองค์กรภาคประชาชนและการระดมทุนเพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินกรได้โดยอิสระ และใช้สื่อวิทยุชุมชนเป็นเครื่องมือ ในเชิงกระบวนการ จะมีการจัดเวทีสัญจรในทุกหมู่บ้าน โดยประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อดำเนินงานแก้ไขปัญหาให้ลุล่วง โดยมีวิทยุชุมชนเป็นสื่อในการแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นของประชาชน

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาธารณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 14 ประกอบด้วยบุรีรัมย์ ชัยภูมิ สุรินทร์ และ นครราชสีมา	1. เห็นถึงผลกระทบ ที่เกิดจากการเร่ง กระบวนการ พัฒนาประเทศให้เกิดความ ทันสมัย ให้ประชาชนเร่งการเพาะปลูกพืชผลทางการเกษตร เพื่อส่งขายต่างประเทศ ประกอบโครงสร้างส่วนบน ที่ประกอบไปด้วยฝั่ง การเมือง นายทุน เจ้าที่ดิน เป็นคนกำหนดผูกขาดและปิดกั้นการทำการตลาดของชาวนาเอง จึงไม่ช่วยให้เกษตรกรดีขึ้น แต่ทำให้นายทุนรวย 2. ราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่มีความเป็นธรรมต่อผู้ผลิต เพราะคนกำหนดราคาเป็นพ่อค้า เกษตรกรถูกกดขี่ให้สามารถส่งผลผลิตไปขายได้เอง 3. เกษตรกรไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ จึง ทั้งการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน และอยู่อาศัย นโยบายลงทะเบียนคนจน ที่คนจนจริงไม่ถูกช่วย มีแต่คนใกล้ชิดข้าราชการได้ไป จะถูกเงิน ฝาก. ก็ต้องการหลักทรัพย์ค่าประกัน คนจน/เกษตรกรก็ไม่มีหลักทรัพย์แล้ว 4. FTA /เขตการค้าเสรี มีผลโดยตรงต่อผลประโยชน์ของเกษตรกร เช่นเรื่องการแข่งขันราคาพืชผลที่ทำไม่ได้อีก แต่ไม่ได้รับความสนใจของสองสภา/รัฐ ซึ่งแตกต่างจากเรื่องที่มีผลกระทบต่อไปยังชนชั้นผู้ประกอบการที่จะได้รับความสนใจจากรัฐมากกว่า 5. การส่งเสริมการใช้เงินในขนาดของรัฐ เพื่อ	1. ให้รัฐสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกร ให้มีบทบาทในการกำหนดนโยบายรัฐ และเร่งจัดการที่ดินใหม่ให้เกษตรกร จัดการหนี้สิน พร้อมๆ กับจัดการทรัพยากรอื่น ตลอดจนการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อเรียนรู้ร่วมกัน เช่นการตั้งมหาวิทยาลัยชาวนา การสร้างหลักสูตรและทดลองปฏิบัติร่วมกัน จัดสรรที่ดินทำกินให้เกษตรกรอย่างเพียงพอและเป็นธรรมจากการถูกเบียดเบียนของนายทุน ส่งเสริมการปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอย่าง เป็นรูปธรรม ทั้งการผลิตเพื่ออยู่เพื่อกิน การลดเลิกการสนับสนุนให้ใช้สารเคมี ส่งเสริมการผลิตแบบชีวภาพ สร้างตลาดแลกเปลี่ยนภายในท้องถิ่น ที่ยึดเอาประโยชน์ของกลุ่ม ที่เป็นธรรม 2. จัดการปัญหานี้ดินเกษตรกรโดย ยกเลิกหนี้ที่เกิดจากโครงการภาครัฐ หนี้จากการทำการเกษตรล้มเหลว (ภัยธรรมชาติ ตลาด) โอนให้เป็นหนี้กองทุนฟื้นฟู 3. รวมกลุ่มเกษตรกรตั้งพรรคการเมืองของตนเอง 4. มีสื่อเพื่อเกษตรกรโดยเฉพาะทั้งวิทยุและโทรทัศน์ 5. ทบทวนการทำข้อตกลงการค้าแบบทวีภาคี/พหุภาคี ทุกข้อตกลง 6. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบโครงการต่างๆ ของภาครัฐ โดยมีมาตรการการอนุมัติโครงการที่ต้องผ่านการปรึกษา พิจารณาคณะคนในพื้นที่ ปรับปรุงคุณภาพการให้บริการ จัดการเรียกรับสินบน 7. ส่งเสริมจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ให้โรงเรียนมีโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ มีการตรวจสอบมาตรฐานการปล่อยมลพิษของโรงงานอุตสาหกรรม จ้างจ้างกับการบุกรุกป่าของนายทุน 8. สนับสนุนบทบาทเยาวชนให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา	ในเชิงกลไกขับเคลื่อน จะรวมกลุ่มองค์กร ชุมชน ทั้งจากแกนนำประชาชน ผู้นำชุมชน ประชาสังคม ตั้งเป็นเครือข่าย เพื่อแก้ไขปัญหาของตน โดยแบ่งความรับผิดชอบของเครือข่ายเป็นงานเชิงประเด็น และเชิงพื้นที่ ที่เชื่อมโยงการทำงานกับหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรอิสระ ในเชิงกระบวนการ จะจัดการระดมทุนเพื่อสามารถพึ่งตนเองในการดำเนินงานได้อย่างเป็นอิสระ และสร้างความรู้ต่างๆ ที่จะทำให้ในการต่อสู้เรียกร้องสิทธิ และแก้ปัญหา จัดเวทีสาธารณะ เพื่อให้ประชาชนได้เสนอปัญหา และร่วมกันหาทางออก รวมทั้งเพื่อส่งเสริมการใช้ชีวิตแบบพอเพียง และการเรียนรู้กฎหมายขั้นพื้นฐานและสิทธิของประชาชน รวมทั้งก่อให้เกิดเครือข่ายฝ่ายประชาชน รวมทั้งก่อเกิดเครือข่ายฝ่ายระบวนต่างๆ ที่เชื่อมโยงการทำงานกับหน่วยงานรัฐ และองค์กรอิสระ

	สร้างผลผลิต ดำรงชีวิต แต่สถานการณ์คือผู้ไปใช้สื่อสินค้าฟุ่มเฟือย อันเนื่องจากการรับสื่อที่มุ่งเน้นการบริโภคขณะเดียวกันผลประกอบการก็มีกำไร อีกทั้งเกษตรกรยังขาดทักษะการบริหารจัดการหนี้สินที่ดีพอ ทำให้มีปัญหาหนี้สินเพิ่มมากกว่ามีรายได้เพิ่ม 6. ปัญหาการทุจริตในโครงการก่อสร้างของรัฐ เช่น กรณีสะพานสตึก หรือการทุจริตในการทำงาน เช่น การเรียกรับสินบน การสร้างเขื่อนลำปะทาว 7. ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การบุกรุกป่าการทก 8. ผู้สูงอายุและผู้พิการ ไม่ได้รับการสนับสนุนเรื่องการประกอบอาชีพ และการดูแลการดำรงชีวิต รวมทั้งเยาวชนไม่ได้รับการปลูกฝังให้มีค่านิยมและพฤติกรรมที่ดี ทำให้เกิดปัญหาวัฒนธรรมเสื่อมถอย เยาวชนติดตามเสพติด	สังคม ทั้งการกระทำผิดต่างๆ ยาเสพติด การมีค่านิยมที่ถูกต้อง	
--	--	--	--

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสารณณ์ที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 15 ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ และ อุบลราชธานี	1. ทิศทางเศรษฐกิจพอเพียงได้รับการยอมรับในทุกระดับ ตั้งแต่นโยบายจนถึงชุมชน แต่รูปธรรมในระดับนโยบายยังไม่เกิด ยังมุ่งเน้นเรื่องประชานิยม ขณะที่ความเข้าใจในฐานคิดและแนวทางปฏิบัติเรื่องระบบเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนและภาครัฐก็ยังไม่มากพอ 2. ความขัดแย้งกรณี 3 จังหวัดชายแดนใต้ แม้จะเปลี่ยนผู้ดูแล ทุ่มแห่งงบประมาณไปมากแล้วก็ตาม ซึ่งน่าจะเพราะเกิดจากการแก้ปัญหาที่ไม่ตรงจุด และการจัดระบบจัดการที่ขาดประสิทธิภาพ และขาดเอกภาพในการดำเนินงาน ทั้งยังมีความพยายามเข้ามาแทรกแซงของฝ่ายอื่นๆ เช่น กลุ่มผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น เข้ามาสร้างสถานการณ์ หน่วยงาน/องค์กรต่างประเทศสร้างกระแสเกลียดชังมุสลิม 3. มีความไม่เป็นธรรมในเชิงโครงสร้างผ่านการทำงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ โดยใช้กฎหมายและความไม่รู้ของชาวบ้านเป็นเครื่องมือ นอกจากนั้นกฎหมายหลายฉบับไม่เป็นธรรม ยังไม่ยอมยกเลิก และหยาบคายมาใช้ 4. การเมืองยังมุ่งสร้างผลประโยชน์ให้ตนเอง และหวาดระแวงประโยชน์ระยะสั้นให้ประชาชน (นโยบายประชานิยม) ไม่จริงจังกับการทำงาน สร้างประโยชน์แก่ประชาชนในระยะยาว ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเป็นตัวลากจูง	1. แนวทางการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดใต้ รัฐต้องสร้างเอกภาพในเชิงนโยบายและการปฏิบัติการในพื้นที่ โดยยึดแนวทางสันติวิธีปราบปรามกลุ่มอิทธิพลในพื้นที่ให้หมด เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา พัฒนารูปแบบการบริหารและปกครองท้องถิ่นบนพื้นฐานของความหลากหลายทางวัฒนธรรม และเร่งสร้างความเข้าใจของคนส่วนใหญ่ของประเทศ เพื่อป้องกันการสร้างสถานการณ์ในพื้นที่อื่น 2. แก้ไขยกเลิกกฎหมายที่ไม่เป็นธรรม /ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน สร้างความเข้าใจเรื่องสิทธิ กฎหมายและการใช้ประโยชน์แก่ประชาชน เพิ่มแรงจูงใจเอจกกับการลงโทษข้าราชการที่กฎหมายยังแก่ประชาชน 3. ภาคประชาชนต้องรวมตัว และร่วมกันกำหนดนโยบาย ติดตามตรวจสอบการทำงานตามนโยบาย รัฐบาลต้องสนับสนุนงบประมาณภาคประชาชนในการติดตาม ตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ เพื่อแสดงความจริงใจในการบริหารงาน 5. จัดระบบชลประทานให้เพียงพอกับการเกษตร เนื่องจากจังหวัดอำนาจเจริญจังหวัดที่มีการทำนาปรังและต้องใช้น้ำเป็นจำนวนมาก พัฒนาแหล่งน้ำให้สามารถกักเก็บน้ำไว้ใช้ได้ทั้งปี เช่น แหล่งน้ำห้วยหม(ยโสธร) 6. ดำรงการออก สปก. ไม่ให้รุ้พื้นที่ของราษฎร หรือเฉื้อประโยชน์ให้กับนายทุน 7. ส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าประจำตำบล มีการจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อแก้ปัญหาการว่างงานนอกฤดูทำนา 8. ปรับปรุงการให้บริการของหน่วยงานรัฐ โดยจัดตั้งทีมงานตรวจสอบ ประเมิน โดยประชาชน 9. จัดให้มีวิทยุชุมชนในพื้นที่ และต้องไม่มีการแทรกแซง ครอบงำ	ในเชิงกลไก จะมีการประสานงานกับองค์กรต่างๆ เป็นเครือข่าย และตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชน โดยมีแกนนำจากผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำศาสนา แกนนำเกษตรกร และครูอาจารย์ ในเชิงกระบวนการ จะดำเนินการรวบรวมข้อมูลสถานการณ์ ปัญหา จัดทำเป็นฐานข้อมูลปัญหาประชาชน พร้อมทั้งทำทะเบียนเครือข่ายและสมาชิก จัดเวทีชาวบ้านสัญจรในทุกอำเภอ เพื่อรวบรวมสถานการณ์ปัญหา และนำเสนอต่อหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง และใช้วิทยุชุมชนเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูล และการแลกเปลี่ยนของสมาชิก

	นโยบายไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปทางการเมืองแบบเบ็ดเสร็จใหม่ทำใหม่จริง ทางการเมืองขาดการคำนึงถึงกัน และเริ่มใช้นโยบายในทิศทางเดียวกัน ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการติดตามผลงานของรัฐ และตรวจสอบทุจริตนักการเมือง 5. ปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร มีการออก สปก. ทับที่เกษตรกร และมีการว่างงานนอกฤดูกาลผลิตภาคเกษตร 6. ความล่าช้าในการให้บริการของหน่วยงานรัฐ 7. วิทยุชุมชนไม่ได้รับการสนับสนุนให้มีเพื่อประโยชน์ของชุมชนอย่างจริงจัง มีกลุ่มผลประโยชน์ใช้วิทยุชุมชนเป็นเครื่องมือหาผลประโยชน์ส่วนตัวจำนวนมาก โดยไม่ถูกจัดการอย่างแยกแยะ 8. ความไม่เท่าเทียมกันของการให้บริการโครงการ 30 บาท รักษาทุกโรค และสร้างมาตรฐานระบบบริการสุขภาพ และการสาธารณสุขมูลฐานแก่ประชาชน	ด้านข้อมูลข่าวสารโดยภาครัฐ เปิดให้ชุมชนบริหารได้อย่างเต็มที่ 10. สร้างมาตรฐานการให้บริการ สถานบริการ และระบบควบคุมดูแลการให้บริการ ที่ประชาชนมีส่วนร่วมดำเนินการได้	
--	--	---	--

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสถานการณ์ที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 16 ชุมพร สุราษฎร์ธานี และระนอง	1. ทรัพยากรธรรมชาติทั้งใน และนอกชายฝั่ง ทะเลถูกทำลาย จากการบุกรุกของนายทุน และการปล่อยของเสียจากชุมชนลงสู่ทะเล 2. เศรษฐกิจตกต่ำ การพัฒนาอาชีพและ เศรษฐกิจชุมชนไม่ได้รับการสนับสนุนในเชิงคุณภาพ เน้นปริมาณ ทำให้ไม่สามารถอยู่ได้ในระยะยาว มีการเลือกปฏิบัติในการสนับสนุน 3. การทุจริตคอร์รัปชั่นมีทุกระดับตั้งแต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจนถึงหน่วยงานของรัฐ อยู่ในการเลือกตั้งในโครงการก่อสร้างของรัฐ โดยที่ไม่มีการกำกับ หรือติดตาม กลุ่มประชาชนจำนวนมากไม่สนใจแก้ไข ส่วนกลุ่มที่สนใจก็ไม่ได้รับการสนับสนุนให้เป็นเครื่องมือของสังคมที่จะติดตามตรวจสอบ กำกับการทำงาน 4. ความสัมพันธ์ภาครัฐกับประชาชนมีระยะห่าง เนื่องจากประชาชนไม่ได้รับความ เป็นธรรมจากการให้บริการจากรัฐ มีการเลือกปฏิบัติที่แตกต่าง 5. มีความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ อันเนื่องมาจากการก่อการร้าย และการสร้างสถานการณ์ของผู้มีอิทธิพล โดยที่หน่วยงานรัฐยังไม่มีการแยกแยะเพื่อดำเนินการด้วยมาตรการที่แตกต่าง โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีอิทธิพลที่รัฐบาลประกาศเป็นนโยบาย แต่ไม่ดำเนินการอย่างจริงจัง	1. ควบคุมแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่ง พื้นที่ระบบนิเวศชายฝั่ง รวมทั้งควบคุมให้สถานบริการท่องเที่ยวต่างๆ มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรชาติ ควบคุมการปล่อยของเสียจากชุมชนลงสู่ทะเล แรงดันสุขภาพแวดล้อมชายฝั่ง ปรับพื้นที่ปลูกป่าโกงกาง โดยเฉพาะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว และส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ได้จากการประมง และการเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้ 2. สนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง การพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้งมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับรัฐ เช่น กิจกรรมสาธารณะประโยชน์ต่างๆ ร่วมทำประชาพิจารณ์ , ร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนาจังหวัด , จัดเวทีสร้างความเข้าใจในกรณีขัดแย้งต่างๆ เป็นต้น 4. สร้างจิตสำนึกให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐในการบริการประชาชนอย่างเสมอภาค พร้อมทั้งการปรับปรุงขั้นตอนในการทำงานให้ง่ายต่อการบริการ 5. ดำเนินการอย่างจริงจังกับผู้กระทำการทุจริตและประพฤติดีมีขอพบต่อหน้าที่ และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ 6. จัดปัญหาการมีอิทธิพลในท้องถิ่น และให้ชุมชนมีสื่อเป็นของตนเอง เพื่อสร้างความเข้มแข็งมีอำนาจการต่อรอง	<u>ในเชิงกลไกการขับเคลื่อน</u> รวบรวมกลุ่มองค์กรในชุมชนโดยสร้างกระบวนการเลือกตัวแทน/ผู้นำเพื่อประสานงานกับหน่วยงานรัฐ ในการแก้ปัญหาของชุมชนตลอดทั้งสร้างกระบวนการเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารได้เท่าเทียมกัน <u>ในเชิงกระบวนการเคลื่อนไหว</u> สร้างรัฐให้เป็นรัฐของประชาชน โดยการสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว ช่วยเหลือเชื่อมโยงพลังภาคประชาชนผลักดันให้ออกกฎหมาย ห้ามสร้างสิ่งก่อสร้างในที่สาธารณะ เช่น ชายหาด เขตป่า ฯลฯ สร้างกลุ่มพิทักษ์ชุมชน โดยการประสานงานกับหน่วยงานรัฐ ในการแจ้งเบาะแสผู้มีอิทธิพลยาเสพติด เป็นต้น ในขณะเดียวกันก็เฝ้าระวังการทุจริตทางเจ้าหน้าที่รัฐด้วย

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาระณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวดังต่อไปนี้
กลุ่มจังหวัดที่ 17 นครศรีธรรมราช ตรัง และพัทลุง	1. ที่ดินทำกิน ที่ทำมาช้านานไม่ได้รับเอกสารสิทธิ์ให้ถูกต้องตามกฎหมาย มีความทับซ้อนของแนวเขตพื้นที่ทำกินกับป่าสมบูรณ์ 2. ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง การแปรรูปผลผลิตขาดคุณภาพ ทำให้เกิดปัญหานี้สิน และคุณภาพชีวิตตกต่ำ 3. มีการก่อสร้างบ้านพัก โรงแรม มากเกินไป บางแห่งรูล้ำเข้าไปในทะเล จนทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยว ทำลายปะการัง รวมทั้งระบบนิเวศน์ป่าชายเลนเสียหายไป 4. การแพร่ขยายของเครือข่ายยาเสพติดมีมากขึ้นกว่าในอดีตแล้ว	1. ออกเอกสารสิทธิ์ในพื้นที่ สด.1 ซึ่งอยู่อาศัยมาเป็นเวลานานตามพื้นที่จริง เพื่อให้ประชาชนมีสิทธิถือครองสิทธิ์ และทำแนวเขตให้ชัดเจนระหว่างพื้นที่ทำกินกับป่าสมบูรณ์ 2. ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตให้ได้คุณภาพ รวมทั้งออกมาตรการควบคุมราคาขั้นพื้นฐาน ลดทุนการเกษตรโดยให้หันมาใช้ปุ๋ยหรือสารปราบศัตรูพืชที่ได้มาจากธรรมชาติ และตั้งสหกรณ์ชาวนา 3. ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมบริหารจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น กำหนดระเบียบการสร้างสิ่งปลูกสร้าง เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ 4. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลปัญหาเสพติดที่เปาะแะส เพิ่มงบ ในการสร้างศูนย์กีฬา พร้อมทั้งปราบปรามยาเสพติดให้ทั่วถึงแหล่งผลิต	ในเชิงกลไกการขับเคลื่อน ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของตนตามรัฐธรรมนูญ ในการมีส่วนร่วม การตรวจสอบ การทำงานของภาครัฐและเสริมสร้างสภาพการทำงานทำอาชีพ โดยการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อต่อรองผลประโยชน์ของตัวเอง อย่างเป็นธรรม ในเชิงกระบวนการเคลื่อนไหว ผลักดันให้หน่วยงานของรัฐเห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนอย่างแท้จริงให้ใช้หลัก ประชาคมเป็นตัวพัฒนาจังหวัดด้วย เครือข่ายการเมืองภาคพลเมืองเพื่อเป็นเวทีของภาคประชาชนในการสะท้อนปัญหาในพื้นที่ของตน

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสถานการณ์ที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวด่วนเบื้องต้น
กลุ่มจังหวัดที่ 18 ภูเก็ต พังงา และ กระบี่	1. ความเสียหายจากคลื่นยักษ์สึนามิ ทำให้แหล่งท่องเที่ยว ภูมิทัศน์ ถูกทำลาย ขยายความเสียหาย ดึงพลัง เกิดแรงจูงใจขนาดใหญ่และนำเข้มน ภาคครัวเรือนขาดปัจจัยคิดเพราะกลายเป็นบ่อน้ำเค็มไป พื้นที่ทำนา ป่าชายเลนเสียหาย ลำคลองตื้นเขินถูกทับถมด้วยโคลน เครื่องมือทำประมงเสียหาย พื้นที่การเกษตรเสียหายและถูกผู้มีอิทธิพลบุกรุก จับจองพื้นที่ทำกินของชาวบ้าน ผู้รับผลกระทบมีปัญหาสุขภาพจิตและสุขภาพละเลยในการอยู่อาศัยถูกทำลาย มีปัญหาระบบนิเวศ ร่อนน้ำเค็มเร็ว เปลี่ยน ปะการังป่าชายเลน เสียหาย สัตว์บางชนิดย้ายที่อยู่ มีคนตกงาน ใจร้ายเพิ่ม การช่วยเหลือไม่ทั่วถึง ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เข้าไปช่วย 2. มีการบุกรุกที่ดินชายทะเล เพื่อสร้างรีสอร์ท โรงแรม และทำให้เกิดปัญหามลพิษจากของเสียในโรงแรม ซึ่งส่วนใหญ่ขายทุนเป็นผู้มีอิทธิพลที่เจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐให้ความเกรงใจ 3. ปัญหาประชาชนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากจนท. รัฐ มีการเลือกปฏิบัติและใช้กฎหมายอย่างไม่เป็นธรรมต่อประชาชน เพื่ออำนาจประโยชน์ให้ผู้มีอิทธิพล หรือพวกพ้อง	1. รัฐเร่งจัดทำฐานข้อมูลความเสียหาย ทั้งหมดประสาน เอกชนเข้าช่วยเหลือ กำหนดนโยบายจัดการทรัพยากร และพื้นที่ชุมชนชายฝั่งทะเลอันดามัน กำหนดมาตรการในการตรวจสอบเอกสารสิทธิที่ดินทำกินก่อนการบุกรุกของผู้มีอิทธิพล 2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรชายฝั่งระหว่างภาครัฐและประชาชน สร้างกลุ่มดูแล ช่วยเหลือผู้ประสบภัยในระยะ ตั้งคณะกรรมการเครือข่ายความร่วมมือนั้นชุมชนชายฝั่งอันดามัน ตั้งกองทุนพัฒนาอาชีพ ช่วยเหลือการซ่อมแซมเครื่องมือการประมง หน่วยงานฟื้นฟูระบบสาธารณสุขกับชุมชน 3. เร่งศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งศูนย์เตือนภัยสึนามิ 4. ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานรัฐ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของรัฐ ที่แจ้งการออกเอกสารสิทธิการถือครองที่ดินของกลุ่มนายทุน ปรับปรุงการบริหารของรัฐ ให้มีขั้นตอนน้อยลงเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ 5. ควบคุมการเจริญเติบโตของ รีสอร์ท หรือสถานที่พักตากอากาศต่างๆ รวมทั้งระบบการทิ้งของเสียไม่ให้กระทบกระเทือนสิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้ประชาชนเข้าไปมีบทบาทในการดูแลธรรมชาติได้อย่างเต็มที่ (อาทิ มีสิทธิออกเสียงในการอนุมัติโครงการใดๆ ที่อาจจะกระทบกับธรรมชาติ) 6. ปรามปรามอิทธิพลในพื้นที่อย่างจริงจัง โดยเฉพาะอิทธิพลทางการเมือง	ในเชิงกลไกการขับเคลื่อนจัดทำฐานข้อมูลความเสียหายของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติและเชื่อมโยงประสานหน่วยงานของรัฐในการเข้าไปช่วยเหลือเยียวยาอย่างทั่วถึง ประสานกับกลุ่มองค์กรเอกชนต่างในการเข้าไปช่วยเหลือ ในเชิงกระบวนการเคลื่อนไหว ตั้งศูนย์ประสานงานภาคประชาชนในการสำรวจข้อมูลการเสียหายอันเกิดจากภัยพิบัติและรวบรวมรายชื่อ ประชากรผู้ที่ได้รับผลกระทบจริงได้รับสิทธิประโยชน์ด้านที่อยู่อาศัยที่ดินทำกินและอาชีพตั้งทีมงานอาสาสมัคร ช่วยเหลือประชาชนในการเรียกร้องสิทธิต่างๆและเป็นที่ปรึกษาฝ่ายราชการ มากอบโกยผลประโยชน์ของกลุ่มนายทุนต่างๆรวมทั้งส่งเสริมอาชีพให้กับผู้ประกอบการประสานงานกับหน่วยงานรัฐจัดระบบสาธารณสุขให้ทั่วถึง

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสาธารณะที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 19 ปัตตานี ยะลา และ นราธิวาส	1. มีความไม่สงบในพื้นที่ ทำให้ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินลดลง ประชาชนอยู่อย่างหวาดระแวง ทั้งกับหน่วยงานรัฐ และกับกลุ่มผู้ก่อการร้าย 2. ปัญหาการศึกษา การขาดแคลนบุคลากรครู อันเนื่องมาจากปัญหาภายในพื้นที่ ที่ไม่ถูกแก้ไข ทำให้มีครูชด้อยออกเป็นจำนวนมาก 3. มีการระบาดของสิ่งผิดกฎหมาย สินค้าหนีภาษี การทุจริตคอร์รัปชันของข้าราชการในพื้นที่	1. ดำเนินนโยบายตามแนวพระราชบัญญัติ ด้วยหลักเข้าใจ เข้าใจ พัฒนา และรู้จักสามัคคี รวมทั้งการบริหารงานแบบพหุภาคี โดยร่วมมือกับภาคประชาชน 2. เพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร รวมทั้งประชาชนคอยดูแลตรวจตราความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ พร้อมนี้ใช้มาตรการการแก้ไขปัญหาเชิงสันติวิธีควบคู่กันไปด้วย 3. เพิ่มสวัสดิการในด้านความปลอดภัยให้กับครูหรือข้าราชการ และเพิ่มค่าตอบแทนกรณีปฏิบัติงานในพื้นที่เสี่ยงภัยเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ 4. ควบคุมไม่ให้มีสินค้าหนีภาษี และตรวจสอบการทุจริต รับสินบนของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง 5. ลดช่องว่าง สร้างความเข้าใจกับประชาชน ในกรณีที่เกิดความขัดแย้งหรือความไม่เข้าใจระหว่างรัฐกับประชาชน รวมทั้งจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ร่วมกัน	ในเชิงกลไกการขับเคลื่อน ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ให้ประชาชนเข้าใจถึงสถานการณ์ความไม่สงบใน 3 จว. ชายแดนใต้ และรวบรวมกลุ่มประชาชนองค์กรเอกชนต่างๆ ในพื้นที่ออกมาเรียกร้องให้เกิดความสมานฉันท์และสันติสุข และให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาอย่างแท้จริง โดยให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐ ในเชิงกระบวนการเคลื่อนไหว ผลักดันให้ดำเนินนโยบายตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและผลักดันให้เพิ่มสวัสดิการของเจ้าหน้าที่รัฐที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ เช่น ครู พยาบาล เป็นต้น จัดเวทีสาธารณะ ทางหมู่บ้าน-ตำบล ระหว่งรัฐกับประชาชนเพื่อลดช่องว่างและเสริมสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน

กลุ่มจังหวัด	ประเด็นสถานการณ์ที่ได้จากเวที	ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการ	แนวทางการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง
กลุ่มจังหวัดที่ 20 สงขลา และสตูล	1. ปัญหาการบุกรุกที่ดินตามแนวชายฝั่งทะเลสาบสงขลา 2. ปัญหาการปล่อยมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมลงสู่ทะเลสาบ 3. ปัญหาแหล่งน้ำจืดไม่เพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคในชุมชน 4. ปัญหาน้ำเสียจากการเลี้ยงกุ้งตามแนวชายฝั่ง 5. ปัญหาการตัดไม้ทำลายป่าชายเลน	1. จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาภูมิทัศน์ทะเลสาบสงขลา การอนุรักษ์ทรัพยากร การจัดการทรัพยากรน้ำ ปัญหาความตื่นตัวของทะเลสาบสงขลา การสูบน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร 2. การอนุรักษ์ฟื้นฟูบูรณะสภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ พัฒนาชายฝั่งป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน พัฒนาคุณภาพชีวิตสุขอนามัยของประชาชน ปรับปรุงส่งเสริมทรัพยากรดินและน้ำ ป้องกันปัญหาที่เกิดจากอุทกภัย 3. ปัญหาการจัดการน้ำ พัฒนาคุณภาพน้ำให้พอเพียงกับชุมชนพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลที่สำคัญ เช่นที่ราบบะโนดสงขลา ที่ราบลุ่มแอ่งหาดใหญ่ การจัดการปัญหาขยะที่ส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำ พัฒนาที่กักเก็บน้ำ ให้รองรับน้ำได้ตลอดทั้งปี 4. มลพิษทางน้ำ ป้องกันโรงงานอุตสาหกรรมปล่อยน้ำเสียป้องกันสิ่งปนเปื้อนจากฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ป้องกันมลภาวะจากการเลี้ยงกุ้ง ป้องกันมลพิษจากการเกษตร 5. ด้านการประมงและการเพาะเลี้ยงหาพื้นที่ที่เหมาะสมในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ส่งเสริมการเลี้ยงปลาน้ำจืด สนับสนุนให้มีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามหลักวิชาการ 6. การใช้ที่ดินบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา แบ่ง 5 เขต เขตภูเขา เขตที่ราบตะวันตก เขตที่ราบตอนใต้ ทะเลสาบพื้นที่ลุ่ม แนวชายฝั่ง	ในเชิงกลไกการขับเคลื่อน ประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสอดส่องดูแลโรงงานอุตสาหกรรมที่ปล่อยมลพิษลงไปแม่น้ำ – ทะเลสาบ ในเชิงกระบวนการขับเคลื่อน จัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์ทะเลสาบสงขลา เพื่อดูแลสภาพแวดล้อมในทะเลให้ได้ประโยชน์ร่วมกันอย่างยาวนาน ผลักดันให้หน่วยงานรัฐเข้าไปดูแลความเดือดร้อนของประชาชนในการขาดแคลนน้ำจัดการเกษตร สร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ทำงานอย่างถูกต้องและไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่อผู้ประกอบการให้รัฐเข้ามาตรวกร่วมส่วนร่วมของภาคประชาชนต่อการแก้ปัญหาต่างและการจะอนุมัติโครงการใหญ่ต้องมีการทำประชาพิจารณ์

ตาราง 3 สังเคราะห์นโยบายจากข้อเสนอเวทีนโยบายสาธารณะฯ ระดับกลุ่มจังหวัด

สถานการณ์ปัญหา	ประเด็น	แนวทางแก้ไขจากเวที	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	นโยบาย
1. โครงการประชานิยมของรัฐยังไม่สามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนรากหญ้า และการมีหลักประกันชีวิตที่ดีของประชาชน ได้อย่างแท้จริง หลายโครงการสร้างปัญหาใหม่ ทับถมเข้าไปอีก	1.1 กองทุนหมู่บ้าน ให้อำนาจในระดับนี้ ไม่สอดคล้องกับวิถีการผลิตของชาวบ้าน ทำให้ไม่มีเงินคืน เกิดหนี้เสียของกองทุน และชาวบ้านมีหนี้เพิ่มขึ้น ต้องกู้เงินนอกกระบบมาคืนกองทุนฯ 1.2 ผู้ใช้บริการสุขภาพตามโครงการ 30 บาท รักษาทุกโรค ได้รับบริการที่แตกต่างจากผู้ใช้บริการประเภทอื่น 1.3 โครงการหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล ชุมชน ผู้ค้ารายเล็ก ขายสินค้าไม่ได้ ขาดการสนับสนุนในเรื่องตลาดค้าขาย และการบริหารจัดการการผลิต 1.4 ขาดกระบวนการติดตามผล และการสนับสนุน ตำแหน่งของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีคุณภาพ	1. ปรับปรุงเงื่อนไขการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน 2. มีกระบวนการติดตามประเมินผล และการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานโครงการกองทุนหมู่บ้าน โครงการ 30 บาท รักษาทุกโรค โครงการหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล 3. สนับสนุนการดำเนินงานโครงการต่างๆ เช่นงบประมาณ เครื่องมือ บุคลากร สำหรับโครงการ 30 บาท รักษาทุกโรค การสร้างตลาดสำหรับสินค้าหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล สำหรับผู้ค้ารายเล็ก กลุ่มย่อยๆ 4. การพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการให้บุคลากรในชุมชน ทั้งในเรื่องการบริหารการตลาด การผลิต	1. เร่งจัดกระบวนการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานของโครงการต่างๆ 2. มีระบบติดตามประเมินผลโครงการที่เป็นระบบ และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล 3. สร้างความเชื่อมโยงในเชิงระบบระหว่าง 3 โครงการหลัก คือ หนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล กองทุนหมู่บ้าน และ 30 บาท รักษาทุกโรค ให้สนับสนุนการสร้างหลักประกันชีวิตทุกด้านแก่คนในชุมชน (ในเชิงสวัสดิการชีวิต)	1. ตั้งคณะกรรมการอิสระติดตามประเมินผลโครงการประชานิยม ทำหน้าที่วางระบบการติดตามประเมินผลและการสร้างเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการดำเนินงาน และการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผลโครงการ 2. ตั้งกลไกสภาพระชาชนทำหน้าทีติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานโครงการ ตั้งกลไกสภาพระชาชนทำหน้าทีติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานโครงการ นโยบายรัฐบาล ทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น โดยมีคณะกรรมการอิสระติดตามประเมินผลเป็นที่ปรึกษาการดำเนินงาน 3. ตั้งคณะกรรมการเพื่อบูรณาการทิศทางการสนับสนุนของ 3 โครงการหลักให้ดำเนินการเพื่อสนับสนุนซึ่งกันและกัน

สถานการณ์ปัญหา	ประเด็น	แนวทางแก้ไขจากเวที	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	นโยบาย
2. เกษตรกรไทยมีคุณภาพชีวิตตกต่ำ ถูกเอาเปรียบจากโครงสร้างการตลาด ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้ากับต่างประเทศ ตลอดจนขาดการสนับสนุนให้พ้นจากวงจรหนี้สินอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องของภาครัฐ รวมถึงการสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถพึ่งตนเองได้อย่างจริงจัง	2.1 เกษตรกรมีหนี้สินทั้งในและนอกระบบ และไม่สามารถหาเงินมาใช้หนี้ได้ 2.2 ราคาผลผลิตเกษตรตกต่ำ ทั้งจากการถูกกดราคาโดยพ่อค้าคนกลาง และผลกระทบจากนโยบายเปิดเสรีการค้าเกษตรกับจีน ไม่สามารถกำหนดราคาเองได้ 2.3 ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นเรื่อยๆ จนรายได้ไม่เพียงพอกับต้นทุนการผลิต 2.4 รัฐมุ่งส่งเสริมการเกษตรเพื่อการค้าและใช้สารเคมี มากกว่าเกษตรแบบพอเพียงและไม่เป็นภัยต่อสิ่งแวดล้อม 2.5 ขาดแคลนน้ำที่ใช้เพื่อทำการเกษตร	1. ตั้งกองทุนประกันราคาสินค้าเกษตร สนับสนุนการผลิตปุ๋ยชีวภาพ ในรูปเงินกู้ระยะยาว ดอกเบี้ยต่ำ 2. ยกเลิกหนี้เกษตรกรที่เกิดจากโครงการการสนับสนุนของภาครัฐไปเป็นหนี้ของกองทุนฟื้นฟู 3. สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตที่ปลอดภัยและลดต้นทุน 4. ยกเลิกหรือยับยั้งการเปิดเขตเสรีทางการค้าสินค้านำเข้าเกษตรกับประเทศต่างๆ 5. สร้างระบบชลประทานให้เพียงพอกับการเกษตร โดยผันน้ำจากแม่น้ำมาใช้ เช่น แม่น้ำยม 6. การพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรให้เป็นนักวิจัย นักวิชาการ และนักบริหารผลผลิต	1. สนับสนุนการลดต้นทุนการผลิต และส่งเสริมการทำเกษตรปลอดสารพิษ ด้วยมาตรการทางภาษี 2. กำหนดนโยบายและมาตรการ สนับสนุนการแก้ไขปัญห เกษตรกรอย่างครบวงจร ตั้งแต่เรื่องการผลิต การจัดหาแหล่งทุน ดอกเบี้ยต่ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การตลาด และการกำหนดราคา โดยมีกำหนดระยะเวลาดำเนินการ และองค์การบริหารที่ชัดเจน 3. เร่งให้กองทุนฟื้นฟูฯ สามารถดำเนินการได้	1. ลดภาษีเงินได้แก่เกษตรกร ผู้ใช้วิธีการผลิตแบบปลอดสาร รวมถึงเอกชนผู้ให้การสนับสนุน การใช้สารชีวภาพอินทรีย์ 2. เพิ่มภาษีการนำเข้าสารเคมีทางการเกษตร 3. ให้มีการศึกษา วิจัย แนวทางการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตร อย่างเป็นระบบและครบวงจร 4. ตั้งกลไกเฉพาะกิจ เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรอย่างครบวงจร โดยมีระยะเวลาที่ชัดเจน และงบประมาณสนับสนุนอย่างชัดเจน 5. ตั้งกองทุนส่งเสริม สนับสนุนการสำรวจภาพในการดำเนินกิจกรรมการเพาะปลูก 6. ตั้งหน่วยงานอิสระ พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และจัดระบบการใช้น้ำเพื่อการเกษตรให้เหมาะสม

สถานการณ์ปัญหา	ประเด็น	แนวทางแก้ไขจากเวที	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	นโยบาย
3. การคอร์รัปชัน ทำให้ประชาชนและประเทศชาติ เสื่อมสิทธิ และประโยชน์ที่ควรจะได้รับ เป็นตัวบ่อนทำลายการพัฒนาประเทศไทยในระดับชั้น เป็นสิ่งที่สังคมไทยตระหนักกันดี แต่การจัดการโดยภาครัฐล่าช้า ไม่ให้ความสำคัญ ขณะที่ความสนใจของภาคประชาชนที่ต้องการเข้าร่วมแก้ไขปัญหามีอยู่ แต่ไม่ได้รับการสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายอย่างจริงจัง	3.1 ปัญหาทุจริต คอร์รัปชัน เกิดขึ้นในทุกระดับของประเทศ ทั้งในการดำเนินการของภาคการเมือง ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผ่านการดำเนินงานโครงการของรัฐ และการเอื้อประโยชน์ 3.2 ขาดการสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน 3.3 การดำเนินการของผู้มีอำนาจต่อผู้ทุจริต ไม่จริงจัง และเกี่ยวพันกับผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประเทศ	1. สนับสนุนบทบาทและงบประมาณ ตลอดจนช่องทาง การสื่อสารของภาคประชาชน ในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน และเปิดเผยผลการตรวจสอบการทุจริตต่อสาธารณะ 2. ให้ความคุ้มครองความปลอดภัยแก่ผู้ให้ข้อมูลการทุจริตคอร์รัปชัน 3. ประชาสัมพันธ์เพื่อกระตุ้นความตื่นตัว และความเข้าใจของทุกภาคส่วนในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน 5. ปรับปรุงระเบียบของหน่วยงานรัฐและท้องถิ่นที่เป็นช่องโหว่ให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน 6. ให้ประชาชนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพิจารณาอนุมัติโครงการที่จะดำเนินการในท้องถิ่นของตน โดยกระบวนการปรึกษาพิจารณา	1. ให้ความสำคัญกับการทำหน้าที่บทบาทการติดตามตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชันในทุกระดับของภาคประชาชน ตลอดจนการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูลการทุจริต 2. แก้ไขกฎหมายข้อมูลข่าวสารให้เอื้อต่อการเข้าถึงข้อมูลเพื่อตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐ 3. ตั้งกองทุนสนับสนุนสื่อเพื่อติดตาม ตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน และส่งเสริมบทบาทของภาคประชาชนในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน 4. ออกระเบียบให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพิจารณาอนุมัติโครงการที่ดำเนินการในท้องถิ่นนั้น โดยกระบวนการปรึกษาพิจารณา	

สถานการณ์ปัญหา	ประเด็น	แนวทางแก้ไขจากเวที	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	นโยบาย
4. ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของไทยขาดการ จัดการอย่างเป็นระบบ ทรัพยากรจึงถูกบุกรุกทำลาย โดยกลุ่มคนต่างๆ ขณะเดียวกัน ปัญหาความขัดแย้ง ระหว่างภาครัฐ ประชาชน มีอยู่ มาก ไม่ถูกคลี่คลาย ด้วย กระบวนการที่ทำให้เกิดการ ยอมรับของทุกฝ่าย	4.1 มีการบุกรุก และทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติในทุกพื้นที่ และทุกทรัพยากร ทั้งดิน น้ำ ป่า จากการเกษตร อุตสาหกรรม ธุรกิจท่องเที่ยว และภัยธรรมชาติ 4.2 มีการเลือกปฏิบัติต่อผู้บุกรุก ป่าแตกต่างกัน โดยเอื้อ ประโยชน์ให้นายทุนมากกว่า ประชาชนทั่วไป 4.3 นโยบาย ทิศทาง และการ ปฏิบัติการ ในเรื่องการจัด การ ทรัพยากรดิน น้ำ ป่า ขาดความ ชัดเจน 4.4 ชุมชนไม่ได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการ รักษาทรัพยากร	1. เร่งสำรวจและประกาศแนว เขตป่าสงวนที่ชัดเจน และยกเลิก เขตป่าสงวนที่เสื่อมโทรม 2. ดำเนินการต่อผู้อิทธิพลที่บุกรุกพื้นที่ป่า แม่น้ำ และชายฝั่ง ทะเลอย่างจริงจัง รวมถึง โรงงานอุตสาหกรรมที่สร้างมลพิษต่อชุมชน และทำลาย สิ่งแวดล้อม 3. จัดกระบวนการประชา พิจารณ์เพื่อรับฟังความคิดเห็น ของประชาชนในโครงการของรัฐ และเอกชนที่มีผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และประชาชน 4. สนับสนุนบทบาทกลุ่ม ประชาชน ชุมชน ในการดูแล อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม 6. มีกลไกความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐกับประชาชนในการ จัดการความขัดแย้งเรื่องการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นราย	1. ตั้งกลไกร่วมภาครัฐและ ประชาชนในการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและความ ชัดแย้ง ในระดับชาติและพื้นที่ 2. ส่งเสริม สนับสนุนการใช้ และ พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อรักษา สิ่งแวดล้อมทั้งใน ภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และบริการ 3. ดำเนินการศึกษาและจัดทำ ฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงทั้งใน ระดับชาติและระดับพื้นที่ 4. มีกลไกติดตามการ เปลี่ยนแปลงของ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในทุกระดับ 5. ใช้กลไกทางภาษีในการตั้ง กองทุนสนับสนุนการดูแล อนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมและส่งเสริมกิจกรรม การดูแลสิ่งแวดล้อม	1. ตั้งคณะกรรมการศึกษาป ระเด็นความขัดแย้งในทาง ทรัพยากร และวางระบบจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ 2. ตั้งหน่วยงานอิสระทำหน้าที่ ติดตามการเปลี่ยนแปลงใน ระดับชาติ จัดทำฐานข้อมูล ทรัพยากรธรรมชาติ และจัดการ ความขัดแย้ง โดยมีกลไกภาค ประชาชนในระดับท้องถิ่นเป็น กลไกติดตามการเปลี่ยนแปลง ในระดับท้องถิ่น 3. ตั้งกองทุนสนับสนุนการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการทำ กิจกรรมเพื่อรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม

		พื้นที่หรือรายประเด็น ตลอดจน ผนวกรวมการบูรณาการ เป้าหมาย นโยบาย ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม 7. สนับสนุนการเปลี่ยนแปลง การทำการเกษตรแบบใช้ สารเคมีไปสู่การทำเกษตร อินทรีย์หรือเกษตรชีวภาพ 8. จัดทำฐานข้อมูล ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมทั้งดิน น้ำ ป่า ชายฝั่ง ทะเล และจัดลำดับพื้นที่เสี่ยงต่อ การเสียหายอย่างเป็นระบบ และ มีการติดตามการเปลี่ยนแปลง อย่างต่อเนื่อง		
--	--	---	--	--

สถานการณ์ปัญหา	ประเด็น	แนวทางแก้ไขจากเวที	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	นโยบาย
5. มีการใช้กฎหมายสร้างความไม่เป็นธรรมต่อประชาชนในด้านต่างๆ โดยไม่ให้ความเคารพต่อสิทธิประชาชน สิทธิชุมชน ตลอดจนความหลากหลายทางวัฒนธรรม	5.1 การปฏิบัติอย่างเคารพสิทธิประชาชน สิทธิชุมชน ตามรัฐธรรมนูญ ถูกละเลย 5.2 ปัญหาชนเผ่าชาติพันธุ์ และวัฒนธรรมท้องถิ่น ถูกทำลาย ไม่ถูกยอมรับ โดยเฉพาะเรื่องการรับรองสัญชาติ 5.3 มีการใช้กฎหมายที่ไม่เป็นธรรมต่อประชาชนในหลายเรื่อง ทั้งเรื่องการเวนคืนที่ดิน การกีดกันชนกลุ่มน้อยในการใช้ที่ดิน เพื่อทำกิน การประกาศเขตป่าสงวนทับที่ดินทำกินและใช้มานานเข้าไป लेकरาริรครองนสิทธิชุมชน ในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ การใช้อำนาจรัฐในการปิดสถานีวิจัยชุมชนอย่างไม่เป็นธรรม ขาดการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการพัฒนาท้องถิ่นตามแนวทางการกระจายอำนาจในรัฐธรรมนูญ มีการดำเนินการโครงการของภาครัฐ	1. สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพิจารณาตัดสินใจด้านโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน ผลกระทบต่อประชาชน 2. เร่งให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของรัฐ เช่น กรณีเรือนแ่งเสียดิน แรงขึ้นทะเบียนชนกลุ่มน้อยให้มีสัญชาติไทย 3. แก้ไข/ยกเลิกระเบียบปฏิบัติต่างๆ รวมทั้งกฎหมายที่ไม่ทันสมัย ไม่สอดคล้องต่อสถานการณ์ปัจจุบัน 4. การสนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างจริงจัง โดยลดขั้นตอนการเข้าถึง 5. สนับสนุนการมีสื่อเพื่อประชาชนจริงๆ เช่น วิเทศุชุมชนเพื่อชุมชน 6. ให้การยอมรับการมีอยู่และความหลากหลายของวัฒนธรรมในกฎหมาย 7. การส่งเสริมให้ประชาชน	1. ตรวจสอบกฎหมาย และระเบียบราชการปัจจุบันในด้านสอดคล้อง และให้ความเคารพต่อสิทธิประชาชน สิทธิชุมชน ตลอดจนความหลากหลายทางวัฒนธรรม 2. แก้ไขระเบียบ/กฎหมาย เปิดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลการดำเนินงานภาครัฐได้ง่ายขึ้น 2. ตั้งกองทุนชดเชยแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการของรัฐ และการละเมิดสิทธิประชาชน 3. ตั้งหน่วยงานอิสระ ติดตามการทำงานภาครัฐและตรวจสอบการละเมิดสิทธิประชาชน	1. ยกเลิกกฎหมายที่ไม่สอดคล้อง และให้ความเคารพต่อสิทธิประชาชน สิทธิชุมชน ตลอดจนความหลากหลายทางวัฒนธรรม 2. แก้ไขระเบียบ/กฎหมาย เปิดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลการดำเนินงานภาครัฐได้ง่ายขึ้น 2. ตั้งกองทุนชดเชยแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการของรัฐ และการละเมิดสิทธิประชาชน 3. ตั้งหน่วยงานอิสระ ติดตามการทำงานภาครัฐและตรวจสอบการละเมิดสิทธิประชาชน

	และเอกชนที่มีผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม แต่ไม่ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจดำเนินการ	เข้าใจถึงสิทธิประชาชนตามรัฐธรรมนูญ 8. มีมาตรการและแนวทางการตรวจสอบประเมินผลการทำงานของหน่วยงานภาครัฐโดยประชาชนมีส่วนร่วม เพื่อป้องกันและติดตามการดำเนินงานที่วิรodontสิทธิประชาชน		
--	---	--	--	--

สถานการณ์ปัญหา	ประเด็น	แนวทางแก้ไขจากเวที	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	นโยบาย
6. ความขัดแย้งในการจัดกา ที่ดินทำกินพื้นที่ป่าสงวน ระหว่างภาคีรัฐกับเกษตรกร	6.1 มีการทับซ้อนระหว่างที่ดิน ทำกิน/อยู่อาศัย กับพื้นที่ป่า สงวนในหลายพื้นที่ ที่ยังไม่ถูก คลี่คลาย 6.2 มีความขัดแย้งระหว่าง เจ้าหน้าที่กับประชาชนในกรณี การทับซ้อนดังกล่าวมาโดย ตลอด 6.3 การสำรวจและจัดสรรที่ดิน ทำกินของ สปก. มีความล่าช้า 6.4 มีความล่าช้าของเจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติต่อประชาชนทั่วไป และนายทุนกรณีความขัดแย้ง เรื่องที่ดินทำกินกับเขตป่าสงวน	1. เร่งสำรวจและประกาศแนว เขตป่าสงวนที่ชัดเจน 2. ยกเลิกเขตป่าสงวนที่เสื่อม โทรม เพื่อจัดสรร ให้ประชาชน เข้าทำกินและอยู่อาศัย 3. การเร่งสำรวจ จัดสรร และ ออกเอกสารสิทธิที่ดินทำกินให้ ประชาชน 4. ดำเนินการต่อผู้เข้าใช้พื้นที่ เขตป่าสงวนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ	ตั้ง คกก. ร่วมภาครัฐและ เกษตรกร วางแผนและ ดำเนินการจัดสรรที่ดินทำกินให้ เกษตรกรผู้ยากไร้ โดยกำหนด ระยะเวลาที่ชัดเจน	ตั้งหน่วยงานอิสระขึ้นมา ดำเนินการตรวจสอบ จัดสรร และจัดการความขัดแย้ง เรื่อง ที่ดินทำกิน เป็นภาระเฉพาะ

สถานการณ์ปัญหา	ประเด็น	แนวทางแก้ไขจากเวที	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	นโยบาย
7.การส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการบริหาร จัดการพัฒนาทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติของหน่วยงาน ต่างๆ ไม่เป็นจริงในทางปฏิบัติ	7.1 มีการดำเนินการที่ไม่เคารพต่อสิทธิ ความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่มาก 7.2 กระบวนการตรวจสอบ คำน อานาจะหว่างองค์กรในปัจจุบัน ไม่มี หลายนโยบายเป็นไปเพื่อ ตอบสนองประโยชน์ของภาค การเมืองและพรรคพวก 7.3 การเข้าถึงข้อมูลการ ดำเนินงาน การตัดสินใจต่างๆ ของภาครัฐ ทำได้ยาก 7.4 การสนับสนุนให้ภาค ประชาชน มีบทบาท และความสำคัญต่อการบริหาร จัดการการพัฒนา การตรวจสอบ และประเมินผลการทำงานของ ทั้ทั้งภาครัฐทุกระดับ รัฐท้องถิ่น และรัฐส่วนกลางมีน้อยมาก ในทางปฏิบัติ 7.5 การกระจายอำนาจใน ปัจจุบัน ประชาชนยังได้มีส่วน ร่วมในการบริหารจัดการ การ พัฒนาท้องถิ่นน้อยมาก	1. ให้มีการประเมินผลการ ทำงานของนักการเมืองทุกระดับ โดยกระบวนการประชาพิจารณ์ 2. สนับสนุนบทบาทภาค ประชาชนและการมีสื่อภาค ประชาชน ในการติดตาม ตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ 3. ลดขั้นตอนการเข้าถึงข้อมูล ขาวสารการดำเนินงานภาครัฐ ให้สามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้น สะดวกขึ้น โดยเฉพาะใน โครงการที่มีผลกระทบต่อ ประชาชน 4. เร่งกระจายอำนาจให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ บริหารจัดการท้องถิ่น เองโดยเร็ว	1. การสนับสนุนให้มีสื่อภาค ประชาชน เช่น วิทยุชุมชน เพื่อ ตรวจสอบการทำงานของนักการเมืองและ ราชการและการเมืองและ รายงานผลต่อสาธารณะเป็น ระยะๆ อย่างต่อเนื่อง 2. สนับสนุนการมีกลไกภาค ประชาชน เพื่อตรวจสอบการ ทำงานของภาคราชการและ การเมืองในทุกระดับ ในเชิง เครือข่าย 3. จัดกระบวนการประเมินผล การทำงานของนักการเมืองที่ ประชาชนยอมรับ 4. ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ สร้าง ความเข้าใจและความตระหนัก ต่อบทบาทของประชาชนในการ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ประเทศและท้องถิ่น	1. ตั้งกองทุนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา ท้องถิ่น มีคณะกรรมการส่งเสริม การมีส่วนร่วมภาคประชาชน ที่ เป็นอิสระ เป็นผู้รับผิดชอบ ดำเนินการ 2. สนับสนุนการมีสื่อเพื่อ ส่งเสริมความเข้าใจต่อบทบาท ทางการเมืองของภาคประชาชน ในการพัฒนาชาติ

สถานการณ์ปัญหา	ประเด็น	แนวทางแก้ไขจากเวที	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	นโยบาย
8. ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้ ยังคงความรุนแรง และมีแนวโน้มรุนแรงเพิ่มขึ้นไปอีก	8.1 การแก้ไขปัญหารัฐที่ยังไม่ตรงจุด และขาดระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพและขาดเอกภาพ ในทางการจัดกา นโยบายและการปฏิบัติยังส่วน ทางกันอยู่ 8.2 ภาครัฐยังไม่สามารถสร้าง ความไว้วางใจกับประชาชนใน พื้นที่ได้ ส่งผลต่อความมั่นคงใน ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ในพื้นที่ลดลงเรื่อยๆ 8.3 ประชาชนนอกพื้นที่รับรู้ สถานการณ์ ความเป็นจริงที่ เกิดขึ้นในพื้นที่น้อยมาก แนวโน้มความคิดไปทาง สนับสนุนการใช้ความรุนแรง	1. การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา และการพัฒนารูปแบบการบริหารและปกครองท้องถิ่นบนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม 2. เร่งสร้างเอกภาพในการดำเนินการของหน่วยงานต่างๆ ที่รับผิดชอบ รวมถึงเอกภาพในการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลที่ยึดแนวทางสันติวิธี 3. การเร่งสร้างความเข้าใจถึงสถานการณ์จริง และสาเหตุ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสังคมโดยรวม 4. เร่งสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจ ความไว้วางใจกับประชาชน ทั้งแก้ไขปัญห ความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน 4. การเร่งปราบปรามผู้มีอิทธิพล ที่สร้างสถานการณ์ความรุนแรง รวมถึง การดำเนินกา รต่อ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติต่อประชาชน อย่างไม่เป็นธรรมอย่างจริงจัง	1. สนับสนุนแนวทางสันติวิธีใน การดำเนินการทุกระดับ โดย เคารพต่อความหลากหลายทาง วัฒนธรรม เพื่อสร้างความ ไว้วางใจต่อประชาชน 2. จัดกระบวนการสื่อสาร เผยแพร่ข้อมูล เพื่อสร้างความ เข้าใจที่ถูกต้องต่อสถานการณ์ ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้แก่ สังคม เพื่อป้องกันการสร้าง กระแสความเข้าใจผิดๆ แก่ สังคม 3. ดำเนินการต่อผู้สิทธิพลและ เจ้าหน้าที่รัฐผู้ปฏิบัติต่อ ประชาชนอย่างไม่เป็นธรรม โดยเร็ว	1. ตั้งกองทุนสันติวิธี เพื่อศึกษา และดำเนินการแก้ไขปัญห ของ ประชาชน โดยเน้นปัญหาที่มี ความขัดแย้งมาอย่างยาวนาน 2. ย้ายเจ้าหน้าที่ ที่กระทำการ อันไม่เป็นทำต่อประชาชนออก นอกพื้นที่โดยเร็ว 3. จัดรายการ “ความจริง ประเทศไทย” ทางโทรทัศน์ อย่าง ต่อเนื่อง เพื่อสื่อสารสร้างความ เข้าใจต่อประชาชนทุกภาคส่วน ใน 3 จังหวัดภาคใต้และเรื่อง อื่นๆ 4. ตั้งองค์กรอิสระขึ้นมาศึกษา ความเป็นไปได้ในการจัดรูปแบบ การบริหารและปกครองท้องถิ่น บนฐานความหลากหลายทาง วัฒนธรรมและการมีส่วนร่วมของ ประชาชน 5. ตั้งหน่วยงานเฉพาะ เพื่อ กำหนดแนวทางแก้ไขปัญห าที่ ทุกฝ่ายต้องปฏิบัติตาม และ ติดตามผลการทำงาน

ประเด็น	สถานการณ์ปัญหา	แนวทางแก้ไขจากเวที	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	นโยบาย
9. ผลกระทบจากสึนามิสร้างความไม่มั่นคงในฐานชีวิตของประชาชน ทำลายที่อยู่ ระบบนิเวศ และแหล่งทำมาหากินของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยว	9.1 การช่วยเหลือจากภาครัฐล่าช้าไม่ทั่วถึง และขาดการประสานงานกัน 9.2 ที่ดินทำกินถูกนายทุนยึดครอง 9.3 ประชาชนผู้รับผลกระทบมีปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาสุขภาพในระยะยาว การประกอบอาชีพ	1. เร่งจัดทำฐานข้อมูลความเสียหาย และผู้ได้รับผลกระทบ 2. กำหนดนโยบาย มาตรการการฟื้นฟูให้ไปทิศทางเดียวกัน และกระบวนการติดตามผล โดยให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วม 3. ป้องกันการบุกรุกที่ดินของประชาชนโดยนายทุน 4. เร่งสร้างระบบเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพ	1. เร่งฟื้นฟูความเสียหาย และให้การดูแลผู้ได้รับผลกระทบอย่างรวดเร็ว โดยบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานต่างๆ ที่ให้ความช่วยเหลือ 2. . สืบสวนการถือครองที่ดินทั้งในเชิงเอกสารหลักฐานและการถือครองจริง เพื่อป้องกันการเข้ายึดที่ดินของชาวบ้านโดยนายทุน 3. สร้างระบบเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพและมีกระบวนการเตรียมความพร้อมประชาชนในพื้นที่	1. ตั้งคณะทำงานประสานความร่วมมือเพื่อฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบจากสึนามิ 2. จัดทำแผนระยะสั้น กลาง ยาว ในการฟื้นฟูชุมชน ระบบนิเวศ และการป้องกันภัยสึนามิ รวมทั้งตั้งกลไกรับผิดชอบในการดำเนินการดังกล่าว 3. ดำเนินการต่อผู้บุกรุก ยึดครอง ที่ดินของประชาชนผู้ได้รับผลกระทบอย่างจริงจัง